

308410

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. I.

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ జనవరి నెల 21 తేది గురువారము

No. 273

సంపుటము. ౧,

ఆ సందనా మ సంచత్త ర మా ఖ సు ధ ష స్తి క.

సంచిక ౨౭౩

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు వరమామృతము.

ప్రతివారము కేలకులు 12 పైసలు.

సీసా 1-కి 0-2-0. బొంబాయి మద్రాసు.

శలహృత్వల మాన్యురు. వాయువు పొట్ట బాపురు.

పార్శ్వపుష్కల కారదోలును. పోట్ల పోట్లను.

నవమూలికలచే హిందూ దేవులకు.

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

సువాసనగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషలతో చూచిగొనిన మోసము గలుగదు.

అమృతాంజనము సీసా, 109, కేలహృత్వ, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబుపెట్టిపి, చెన్న పట్టణము.

అత్తలకర్పాటమున కోర్వని కోడండ ప్రసాదము.

1915 సం॥ జనవరి 31 తేది లోపల అర్థకా

పంపువారి మంత్రము.

శ్రీమదాంజనము ప్రతివారము ప్రతివారమునందు నందునందు పంపువారి కేలకులు 12 పైసలు. బిళ్లను పంపువారి కోర్వనిచూచి పంపువారి ప్రయోగిం యుంటిమి. లీదనాచట కన్న మైదునుటచేరి అర్థకా బిళ్లను పంపువారికి ఈ జనవరి 31 తేదీనాడు ఉచితము గా పంపుచును. ఈ కేలకర్పాటమునకు ముందు, నిజో పియా యుద్ధచరిత్రమునకు జనవరి 31 లోపుగ వేరును రిజిస్ట్రేషన్ చేసికొనువారికి ఒక్కొక్కభాగము తపాలఖర్చుల తో 0-10-0 కు పంపుచును. ఇది మూడుభాగములుగా విడిచి కోడండ ప్రసాదముతోడ యుద్ధచరిత్ర ప్రకటనను, అర్థకా కార్డును పంపగల. తపాలా ప్రకటనను వేలివకును చిరునామా:— సువీరియర్ వాచ్ కంపెనీ.

పోస్టువాళ్లు 157, మదరాస్

లక్ష్మీకర తాంబూల మంత్రము.

యిందకర్పాట, పచ్చకర్పాటము, పంపువారుపుష్ప, బం గారు వెండికర్పాట, మొదలగు విలువగల వస్తువులచే తయారు చేయబడిన గనుక మిక్కిలిమనోహర, పరిమళము, మనోహ రముగలిగి యున్నది యిది తాంబూలములోగాని, నిజిగా గాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొనిన అశీరము, వాయువు, జలుము, అగ్నిమాంద్యము, పీడలము, దగ్గు, శిలగ్గెనులు, జ్వరము, నల కోపము, చిన్న బిడ్డలను, మొదలగు దుష్టదములను రాని న్యక, నిర్మాతలించి మంచిబలమును ఉపాని, భాతువుప్రీతి కలి గించుటలో అద్భుత చాకచక్యములను చూపించు చున్నది. స్వస్థనోపయోగము కొరకు కేల మిగుల లెక్కవగా నిర్మి యించి బడినది. పరిశీలించండి. 1 సీసా వెల 0-4-0. 6 సీసాలు 1-4-0. వి. వి. భిల్లూర ప్రశస్తికాం.

జీర్ణ విజయ గుడికేలు:— యిది సమస్త వైద్యములు, పులితేలులు, ఆగ్నేయ, మలబద్ధము, కన్న ద్వేషము, కడుపు బుర్రము, నోటి, కనుకము, పోట్లనొప్పి, కంటెలమంట, మొదలగు వాటిని హరించి మంచికలిగి బిడ్డలకు కలిగిం చును. 25 మాత్రలు. డబ్బీ 0-8-0

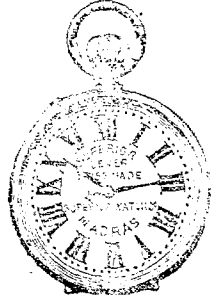
వి. వి. అంజుకో. ఆయుర్వేదసమాజం.

పోంబాయ-గుంటూరుజిల్లా

సువీరియర్ వాచ్ కంపెనీ.

కొలుసుతో సహా ధరి 3-0-0. పోస్ట్ 0-4-0.

దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ గలదు.

ఈగడియారము దయలపొంద మాకంపెనీ పేరు ఎట్టునిజిరా కో ముద్రింపబడి యుండును. ఇది చూచుట కందమై తలచిగ మును, డబ్బులతో అను న్నాను కొనుగొని మొదలుపెట్టవలదు దగియుండును. పెట్టుమత లో భాగమున గ్యారెంటీ చీటి అతి కించి యుండును. సీమ నుండి మాత్ర తయారుచేయబడినది. కానీ నెకరియొద్దను జక్కము. ఒకరొక్కరును తియ్యదురును తెలుపుకో తప్పదు నెలవారి తిమి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవమున నెరియును ఇదిగో గడియారములు ఖర్చుయి యోగ్యతాపూరితముల నుం యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున కనేవల కొని సంతసిందిరినన, కేజుమాట తెందుకు సువీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోస్టువాళ్లు నెంబి, మదరాస్

క స్తూ రి.

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సందికి, బాలింతకోగములకు, వాతములకు, చిగు బిడ్డల జబ్బులకు పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగ మైన మందని శర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము కన్న శియనుగుటచేతను నవనర సమయములగు దొరకుట ను సరము. మా డిపోయి. దలి కస్తూరియం నెతర పదార్థము లేనియును తేగ్గబడవు. ఇంతకలకు చూతావు నుండి కోనిన వారల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొన్ని వారాలపాటి పరీక్షించిన నిజము తెలియాలదు. అట్లు చేయటంకలన కిదికి కస్తూరిని గొని తెరావలెను. డబ్బు 1-కి రూ. 80-0-0

అదివచ్చికాన లేక బాన్సు

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1 కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0

ఈ దంతచూర

ముతో దంస్తు త్రే ముటనలన చిగురు గట్టివడును. చిగుళ్లు నుండి తక్కుము ప్ర వించకుండును. నో టిడగ్గధము నేక యుండును. పం స్తు ముత్త్యముల న తె తెల్లగా నుండును.

అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడలకు నొప్పి. సర్వ సామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

అమృతాంజనము సీసా, 109, కేలహృత్వ, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబుపెట్టిపి, చెన్న పట్టణము.

వేంకటాధ్వరి కవిచిత్త నిశ్చయగుణావర్ణము

ఆంధ్రపద్య టీకాతాత్పర్య సహితము

ఇందు కవి శైలిని పద్యములు, కీర్తి, తాత్పర్యము, ఇతిహాసములు, నిఘంటువులు, అలంకారము లును, పంచాంగము. దేశరాజవంశములు వ్రాసి. ఇది భారతీయమునందలి యాయా జాతులయు, తెలుగులయు, సంఘములయు, నుజుకోవములను సత్సంజీవి కృతాభిరణి వినియె ప్రశంస అనగా నాయా లోకావృత్తియు లను కవిత్వావృత్తియున ప్రతిబింబితియు గావించి దాని కన్నెలచే చిన్నెలగాఁ జూపునట్టి కృతి. ఈ కవికథామణి పొంకిముగా కృతాన విశ్వానులకే తెండు గంధర్వులు ఆకాశ సంచారులై పోవునట్లు చిత్రించి వారు ఆచ్యుటచ్చుట గంధరించుచువు అయా కన్నులంప గ్రహించిన నుజుకోవములను నెల్లదేవేయయందుండునట్లు చిందించెను. లోకముననుండు కన్నులన్నియు నొకమయ్య మలేకాని సుత్రావధానముగావు. అయినను వారిచావిక దగినట్లు లుగుమెట్టనగా నుండినట్లుయ నుజుగంధర్వులకును; దోషములు మెండుగానండిన దోషనరేములగును. కావున చక్కగ పరామర్శించి అందలి దోషములను సాటింపక నుజుములనే గ్రహించి ఉద్భవించెను మార్గమున వికాశల యును. ఇది చదివి ప్రవృత్తి స్థంభపర్వముగల కెన్నోమార్పుల నుజుకోవములు తెలియును. దీని వెల 2-8-0 యును. దీనిని చక్కగా చదివోధించి మేలైన కాగితములపై అచ్చుత్తిించి మంచి కాలితోవైచుచేసి యున్నాము.

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ ఆన్డ్ కంపెనీ.

అనందా ముద్రాలయము, బ్రాడ్వే, మదరాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమ
గ్రంథములు.

అర్కవక్తాశము.

సప్తమ
గుచ్ఛము.

అరఖులను బోధించు చికిత్సాగ్రంథము.

ఇది అరఖులను రీతిని ప్రతిమూలికనుండియు అరఖులుదీయు నుపాయములను అయ్యరఖులచే రోగసామాన్యమును, నివృత్తిపత్యము వర్ధతులను, దెలుపు మంచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అరఖులు సామాన్యవైద్యుడు గూడ నేనుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు జ్యోతిషబడిన మూలక లే గాక యూనాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలికలు గూడ గ్రహించ బడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వాని గుణములు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలనుభవముగల పల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారమునుండునటుల దీనికి సరళముగ నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన వివర చెలియగలదు.

వల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనిదానము.	రూ. 8-0-0	6. వక్తాశము.	రూ. 0-4-0
2. సభ్యాపద్యము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదచరిత్రము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-2-0	8. భేషజ. కల్పము	" 1-0-0
4. అగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది అచ్చునుండి 1915
5. శిల్యకీర్తనము.	" 0-4-0	10. సుశ్రుత సంహిత.	వత్సరము మొదటి భాగమున వెలువడును.

పోస్టేజి వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రచురణ:-
12, తంబు శెట్టి వీధి, వైద్యరత్న సండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.బి
156, బ్రాడ్వే. 55, ఆచార్యుల వీధి,
ఆయుర్వేదాశ్రమం - డి. టి. మదరాస్.

మాతాశ్వుత చందాదారులకు మాధవనిదానము తప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయకి నాలుగవంతుల రేషంట్ యియ్యబడును.

క్యాలండరు.

1915

క్యాలండరు.

* యుద్ధ విషయములను దెలుపుచు చిత్రముగ నుండును. *

కాగితముల ఇబ్బందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి.

అమృతాంజనం దిపోవారి మాధుర్యాలు మందులను గొనిన వారలకు విశేషము.

ఇతరులకు వి. పి. సహా 0-4-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.

వెంటనే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాపదము. *

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-కి రూ. 5-4-0

మోహిని తైలం

5 తులముల మానెగల
సీసా 1-కి 0-12-0

పి. పి. డబ్బితో ప్రత్యేకము.

తామరతైలం

వెల డబ్బి 1-కి 0-6-0
డజను 1-కి 3-8-0

అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడును. మరల: కీటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

పండ్లపాడి

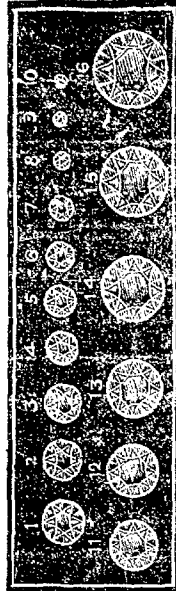
డబ్బి 1-కి 0-2-0
డజను 1-కి 1-2-0

అమృతాంజనము డి పో,

10, ప్రేమికోడ్డు, భోర్లు, బొంబాయి. నెం. 6-7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

* ఆయుర్వేదము ప్రాత్యక్ష మూలికల సంవృత్తిచే హిందూ దేశమునందు సిద్ధముచేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతమైనది. ఇప్పు డిప్పుడు తయారగుచున్న గ్రాత్రముందుగాదు. కవిమౌడేంద్రుగా దేశమునం దంతటను చాచుకొని నుండి మెప్పును బొందిన దివ్యామృతము. చర్మముపైన రాచిన లోకలికి వ్యాపించి లోకలి నొప్పులు సయితము పోగలవు. పృథివారము వెలకు పేలు విక్రయము.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,
వరాహరక్తము-మదరాసు కుశు.

ఈ ప్రక్క చిత్రపత్రమునం దగుపడునట్టిన్ని యింకా యితర మైట్టిన్ని బర్మావైజులకు తగు మైనటుల ఇమిటేషన్, చక్రసాను, వైసాను, పట్టెకంపులు, మచ్చకంపులు, వైక్రాంతములు, రోజువారాలు అను స్థేలు వైక్రాంతములు, స్ఫటికములు, పుష్పేరి గాజుగ్గుళ్లు, మంచినీరనముచేయించి శోబయామానముగా జీనరత్నములను మిరియించునట్టి వాటినిన్ని వర్ణవారు కోరునట్లు లేయారుచేయించి సరసముగా సంపించగలము.

ప్రభుమున ఆర్డరుపంపి మేము స్వల్ప లాభమునకు ఫలముధికముగనిచ్చెడు సార్థక నామముగల సరాలు వర్తకలమని దెలిసి కొనవలయునని నగలను రత్నములను స్వదేశపు కానుకలను గోరువారు ప్రార్థితులు.

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యస్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే దేవనాగరి భాషనుండి తరువాతేయబడినది. 8 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు, దిల్రాన్నములు, చేయుక్రమముగలదు. 2 భాగముందు ఊరగాయలు పచ్చళ్లు కోరింగిరీలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేకపాకములు గలవు. భాగమునందు పిండివంటలుచేయుక్రమముగలదు. వయల, శివిత పాకమునకు కావలసిన యావత్తుగలదు. ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలికో లెండు ప్రతి 1-కి ధర 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులసహా 1-11-0. పగటియందు వేయిన్నొక్కదినంబు చెప్పిన ప్రస్తావితేపు వడతియొక్క వినోద కథలు.

240 పేజీలు. మేలంకాగితములు, క్యాలికో లెండు ప్రతి 1-కి ధర 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రభులు పోస్టుఖర్చులతో 8-0-0. మావీలాసము:-

స్టాన్ వాచ్ అండ్ కంపెనీ
45 మల్లాసా రోడ్ నీధి. మద్రాసు.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సొమ్ము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

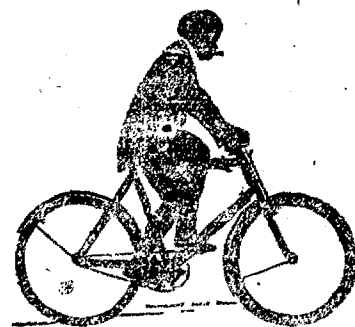
నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14)

ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

వాట్సన్ అండ్ కంపెనీ,

164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

తంబుకెట్టివీధి, మదాను

వేంటిటగిరి నాటకసభ: ౬ సభయొక్క త్వితియ
వార్షికోత్సవ మిశెల 18-వ తేదీని వేంటిటగిరి ఉవువనందరి
రాజునివాస వాసులొగల మోహన కయేటరు భవనమునందు
జరిగెను. తొలుతటే పార్టీ జరిగి సిమ్మట సభగూడెను. శ్రీ వేంటిట
గిరి మహారాజుగారి వేద్దమునుమలగు శ్రీరాజా శ్రీ సర్వస్వ
కుమారకృష్ణయ్యాచేంద్ర బహద్దరుగారు గ్రామనాథపత్రిమును
వహించిరి. ప్రముఖుల నేతులు సభ నలంకరించియుండిరి. నాటక
కాలయొక్క సాంవత్సరకఠిపోర్లు చువకుడిన యనంతరము
సెవరి నుచ్చారావు, తిరుమలకట్టే సింహచలము, చిట్టతూరి
శివయ్య, గురువుగారి వేంటిటకృష్ణయ్య, వాంగడ రామ
నాథము, శ్రీరాజా ఇనుగంటి వేంటిటరామారావు, శ్రీరాజా
వేంటిటకుమార కృష్ణయ్యాచేంద్ర బహద్దరు, శ్రీరాజా జలికాని
గన్నారావు, తిరుమలకట్టే వేద్ద పట్టాభిరామయ్య, శ్రీ
వేంటిటగిరి కుమార రాజా బహద్దరు, గ్రామనాథపత్రిగారులు
మున్నగు ప్రముఖులు యుక్తములగు ఉపన్యాసములతో సభ
కుల వీనులకు వింకొన్నరిరి. సిమ్మట సభ ముగింపువకు చేపడెను.
అటుపిమ్మట రాత్రి 8 గంటలకు విందున, 9 గంటలకు వాం
వేమకలను జరిగినది.

కళాశాలలయందలి ప్రతిభవంతిని నింతమందికంటె
నెక్కువ యుండగూడదు ప్రత్యేక విషయములు పరిగణించి
విధించి యున్నారు; ఈ విధానమున కటకములకల ప్రవేశ
శకుల సవరోధించుచున్నది. కళాశాలల సంఖ్య యథా ప్రకారముగానే యున్నది. తమస్వభావమునుబట్టియుండవచ్చును.
హైందవ యాచనమును సామయమును పాటించేవలయున్నది.
పరిమేయ గట్టిగా మెళుకెట్టియున్నాము. ఇంత పర్యంతమును
మామెరుగు యరణ్యలోదనముగా నుండెను. కాని మెల్లమెల్లగా
నిరాశులుముగా నీవమస్య గట్టిగా మనసులకు నాలుచున్నది.
వలయునన్ని కళాశాలలు ప్రకటించుట చేత,
పరిమేయ ప్రమాణమును హెచ్చించి కనకవసుంధరలయు
ననెడి రుభవాన్ బొంబాయినుండి వచ్చెను. భూతభక్త్యు
ద్విషముములను విచారించి తరువాత గాని విద్యార్థులను
కళాశాలలలో చేర్చుకొనుట లేదనెడి కష్ట విచారదేశమునుండి
వివక్షింపబడినది. ఈయెటువలయు పద్ధతి యకమానకరమైనది.
జనులు నిరాశచేసికొని క్రొత్త కర్మకానడము చూడగామెల్ల
కొని చేలామచున్నారు. ఆశీర్వాదమును యారాదనంజే
శము శ్రీచక్రవర్తిగారి వెదవిచాటిసంతసే నేతముంటు దిగి
పర్యంతము వ్యాప్తిగాంచెను. ఆనందేశముండిట్లు చేస్తున్నది.
యున్నది. "యావద్భూమిమీదను వలన తద్వలదగ్గరగా సాగ
కాలమును కళాశాలలను నుండవలయుననియు, వానినుండి
ప్రభుభక్తులను సౌకవ్యములను ప్రయోజనములను సౌఖ్యము
లను వెదలకలెననియు, వారు పరిశ్రమలందును కర్మకానడ
నుందు—శీవిత వ్యాపారములన్నిటియందు సవనమును
లుగ నుండలెననియు నేపథినిమించుచున్నాను. భావ సౌఖ్య
గోగ్యముల యాస్పత్రియునకు ముందును భావవాస్తిమీదను,
నాహైందవ ప్రజలగృహములు శోభాయమానములై వారి
పాటు శ్రీతిహేతువు కావలయుననుటచేత నాయభివాద్యు
యున్నది నాయభిప్రయ నెలవేర్చుట కద్యయే సాధ
నము హిందూదేశ విద్యార్థివిషయ మెట్లుకని నామనమున
వాటియుండును." ఈమనోహరమైన యాదర్శమును సిద్ధింప
జేసికొనుట యెట్లని యందలది నాలోచింపవలసియున్నది. పరి
క్రామికవిద్య, వ్యవసాయ విద్య, వాణిజ్య విద్య, ప్రకృతి
శాస్త్ర విద్య, ఈ విద్యలన్నియు కార్య విద్యకు భోజ్యమున
యును; సాధకాలము కళాశాలలను వలననే వ్యాపింపవల
యును. ప్రస్తుత స్థితినిబట్టి హిందూగా, విరోధా సంగ్రామ
రంగములందుకంటె హిందూదేశ విద్యార్థులములం నున
మెక్కువ నష్టములకు పాల్పడుదుము. ఈ "ఇండియన్ కీట్
యట్" పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

ఉపన్యాసములు

పట్టణనిర్మాణము.

గెడ్డిమగారి స్వేచ్ఛా ప్రదర్శనోపన్యాసములు.

19-1-1915 వ తేదీ యాదయమున నెలెటుమందిరమున పాఠశాలనుగూర్చి గెడ్డిమగారు ప్రదర్శనముల నొనర్చిరి. అందఱు పీఠులకన్న పాఠశాలములోని పీఠులు వాఙ్మయ వంశరత్నంకరలు లేకుండ నొకచివరనుండి మరియొక చివరవరకును తిన్నగా గలదును. పాఠశాలమును చుట్టును వెద్దవెద్దయడవులుగలవు. పాఠశాలనున్న సంతకావడి ప్రపంచమునందున్న సంతకావడు లన్నట్టిలాను మిక్కిలి వెద్దదిగానున్నది. హిందూదేశముననున్న ముంగిళ్లనుచూచుచు లండనులోగాని పాఠశాలగాని కలుగ నవకాశములేదు. పాఠశాల పీఠవారలందు పేటలన్నియును జనలతో క్రిక్కిరిసి తినింత పశుప్రవాహపురా నవకాశము లేక రోగములకు గురియైయున్నవి. అని ఆయన ప్రదర్శనా సందర్భమున నుడిచిరి. ఎంజనీరింగు కాలేజీలో నీసాయంకాల మున వాయన యుపన్యాసించిరి. ఎడింగ్స్ హేంబ్రైజ్, బోరెనవిల్లి మున్నగుపట్టణముల సందర్శనములను నుడువుచు ప్రదర్శించుచు వీనిలో గలగు మార్పులను మొదటినుండియు చూచించుచు 1910-వ సంవత్సరపు శాసనములను కలిగిన మార్పులనుగూర్చి నుడిచిరి. బర్మింగ్హామపట్టణము నిందులకు నిదర్శనముగ నెత్తుకొనిరి. చెన్నపురినిగూర్చి నుడువుచు సముద్ర తీరపు సోయగమునకు భంగముకలిగింపకుండుటవలన నధికారులు వందనీయులని ఆయన నుడిచిరి. ఇనుపదారులనుగూర్చి నుడువుచు వీనివలన దేశములయొక్క సాందర్భమంతయు చెడుచున్నదనిరి. కాని వారినిగూడ నీ పట్టణనిర్మాణశాసనమునకు బద్ధుల నొనర్చి చూడదగిన ప్రదేశములయొక్కయు భవనముల యొక్కయు సోయగమును వారు చెరువకుండ చూడవలయు ననిరి. వీరల నవాదరణచేయుచున్నారని పురపాలకసంఘము వారినిగూడ నాయన నిందించిరి. జర్మనుల గ్రామముల నిర్మాణ పద్ధతిని చూచినపిమ్మటనే గ్రామనిర్మాణపద్ధతినిగూడ నవలం బింపబడినది. జర్మనీలో వీరలకు చాల సదుపాయమును నిండు గలవు. కానీ వారు చాల దౌర్భాగ్యవంతులుగా నున్నారు. అట్టిసౌకర్యములు ఇంగ్లాండు స్కాట్లాండు అయిర్లాండు ప్రాన్సు, రష్యాదేశములలో లేవు. కానీ జర్మను లిందరితో నెదిర్చి పోరగలుగుచున్నారు. ఆరోగ్యమునకు గృహమే ప్రధానమైనది. కానీ జర్మనులు వీరల కిట్టిసౌకర్యమును ప్రధానముగ కలుగజేసిరి. గమల పనివాండ్రునీతి ఇంగ్లాండుదేశపు పట్టణములలో చాల శోచనీయుచున్నది. కానీ హిందూ దేశమున క్రొత్తపద్ధతులవిూడ నిర్మాణ మవలంబించుటలో నిం గ్లాండులోని పరిశ్రామికనగరముల ననుసరింపరాదు. ఈ విషయమున జర్మనులు చాల శక్తివృద్ధిచెందియున్నారనట నిర్వి వాదవిషయము. కానీ పరిశ్రామికాభివృద్ధి కొకవంక ప్రయత్నించుచు పట్టణనిర్మాణమునకుగూడ ప్రయత్నింపవలెను. అని ఆయన నుడిచిరి.

విక్రొరియా ఘోషా ఆసుపత్రి.
చెన్నపురి.

మంత్రిసానుల వాసుగృహ ప్రవేశము.
ఈ వైద్యశాల ప్రత్యేకము ఘోషాశ్రీలకొర కేర్పరుపబడినది. 1885-వ సంవత్సరమున మొదట నిది ప్రతిపాదించబడినది. 18-1-1885 వ పన్నుయపు కళాశాలభవనమున జరిగిన సభలో గ్రాంట్లడప్ప్ ప్రభ్యిగారు (చెన్నపురి గవర్నరు గారి భార్య) ఆధ్యక్షత వహించిరి. ఆ సభలో ఆంగ్ల హైందవ ప్రముఖులు 70 కల రూపాయలను చందాల నొసంగిరి. మరికొంత సొమ్ముగూడ పిమ్మట పోగుపడింది. మొదట నుంగం చాకములో 7-12-1885 వ నీ వైద్యశాల మూడుతోటలోని మందిరమున ప్రారంభింపబడినది. కీర్తిశేఖరులకు వామయూనస్ బహద్దర్ వా రామందీరమును అద్దెలేకుండ నిచ్చిరి. ప్రభుత్వమువారుగూడ కలివేల నొసంగిరి. ఆ మరుచటి సంవత్సరము ప్రీతాక్షలావారు స్థలము నచితముగ నిచ్చిరి. కీర్తిశేఖరులకు వేంకటగిరి రాజుగారు లక్షరూపాయల నిచ్చిరి. ఈ సొమ్ముతో ప్రస్తుతమున్న స్థలమున నీ మందిరము కట్టబడినది. ఈ మందిరమునకు 18-9-1886 వ గ్రాంట్లడప్ప్ దొరసాని గారు పునాదిని వేసిరి గాని 1890-వ సంవత్సరము జూలై నెల దాటికొని మందిరము నిర్మయకాలేదు. 1894-లో కీర్తిశేఖరులకు విజయనగరము మహారాజువారు 87 కల రూపాయలను విరాళము నొసంగిరి. ఈవిరాళము నూపరింపెందుకనెనిం గుట కొకగృహమును కట్టించుట కొనసాగిడినది బార్డిరాకమున నీ సననసందర్భమునకు వరల 1895-లో నారాజుగారు 10 కల రూపాయలను. ప్రపంచ చిత్రాభాగము నేర్పరుచుటకు అప్పటి ను నారాజుగారు 1890-లో 5 కల నిచ్చిరి. 1901-లో లాడు రాజు వారి సొలముకుంద దాను గారు మంత్రిసానులకు నివా

గృహము నిమిత్తము 4 కల నొసంగిరి. ఆ గృహములు కట్టబడి నవిగాని మంత్రిసానులకు సరిపోవుటలేదుగానీ నీకొత్తగృహములు పూర్తియైనపిమ్మట ఆ గృహములలో నివాసవైద్యుల రాండ్రకు బసయొసంగబడినది. ఈ నివాస వైద్యులరాండ్రును నూతనముగ నియమింపబడిరి.

1904-లో భావ్యంతయ్యంగారి ధర్మశాస్త్రిగారు ప్రసవ చికిత్సామందిర నిర్మాణమునకు ధనసహాయము చేసిరి. ఆమందిరమునకు ఆంపిలు ప్రభ్యిగారు ప్రారంభోత్సవ మొనరించిరి. మరినాల్గొండు గడచినపిమ్మట బ్రాహ్మణులకు వంటలుల్లు నిమిత్తము భావ్యంతయ్యంగారి ధర్మశాస్త్రిగారే మరియొక గృహమును కట్టించిరి. చికిత్సనందవచ్చిన బ్రాహ్మణులు వంట చేసికొనుట కది యుద్దేశింపబడినది. లాలీవాద్దనుపేర ప్రణ వాయు సంధికభాగమును 1909-లో ఎటియాపురము రాజు గారు రివేలరూపాయలు వెచ్చించి కట్టించియుచ్చిరి. 10-2-1909-ని దీనిని లాలీ ప్రభ్యి గారే తెరచిరి. విద్యుద్దీప యంత్ర నిలయమును 1911-లో చెన్నపురి వాస్తవ్యులగు సదాశివరావుగారు పూర్తిచేయించిరి. 1918-లో కపి లేశ్వరపురము జమీందారుగారును అన్నామలైకెట్టిగారును యె 10 కల రూపాయలు నొసంగిరి. ఇదివరకు పాలముకుంద దాను గారు ఆంపిలుప్రభ్యిగారి పేర కట్టించిన మంత్రిసానుల వసతి గృహము ఇంకటముగా నుండినందున మంత్రిసానులను అసి సైంటు నూపరింపెందుటకును నివసించుటకు మరియొక గృహము నిర్మింపబడినది. దీనికి 44 కలు వ్యయమైనది. ఈ మొత్తములో ప్రభుత్వమువారు రూ 15,100 లను కానాడుక తన వాస్తవ్యులకు యస్. ఆర్. ఎం. ఎం. ఏ అన్నామలైకెట్టి గారు రూ 12,100 లను సి. జి. ముత్తయ్యనెట్టిగారు రూ 500 లను ఇచ్చిరి. తక్కినసొమ్మును శివగంపతి జమీందారు గారును రాజా వేణుగోపాలబహద్దరుగారును, నీ రామాను జంకెట్టిగారును రావుసాహెబు కే. కల్లునెట్టిగారును కాలి కట్టు జామోరినుగారును వి. అప్పాస్వామి వాండ్యారుగారును అబ్దుల్ హిమానుగారును హజీ ఫక్రుదుల్ హమ్మదు గారును నేటు సాహెబు ఖానుబహద్దరు గారును నుల్లాను అలీ రాజా అహమ్మదుగారును కన్ననూరు అలీరాజుగారు నొసంగిరి. వీరందరి పేరులు నొక శిలాఫలకమున చెక్కబడినవి. ఆఫలకము నూ తనమందిర సింహద్వారసమీపమున ఉద్ద్యమున నమర్పబడినది. ఈ మందిరమునకు 19-1-1915 వ తేదీ సాయంకాలమున శ్రీ వెంకటాద్రి ప్రభ్యిగారు ప్రవేశోత్సవము జరిగిరి. ఆయన పేరును నాటితధియునుగూడ నాశిలాఫలకమున చెక్కబడినది. ఈసం దర్భమున జరిగినసభకు వెక్కుమందిశ్రీ పురుషులువచ్చివుండిరి. శ్రీ ప్రభ్యిగారు సాయంకాలము 5-30 వచ్చిరి. వైద్యశాలకు నూపరింపెందుటకు మేజరు ఎల్వినుగారును మిను టెన్నెట్టు గారును శ్రీమతిగారికి స్వాగతమొసంగిరి. మేజరు ఎల్వినుగా రివిషయములన్నిటిని నుడువుచు రిపోర్టును చదివిరి.

వైద్యశాలలోని వైద్యులు.
ఈవైద్యశాల కేవలము డిగ్రీయుల ధనసహాయమువై నాధారపడియున్నది. కానీ ధనలోపము కొంతవర కంతరాయములు కలిగించుచున్నది. దేశీయుల లోపములను తొలగించ వలసినవారుగా నున్నారు. 1912-వ సంవత్సరమువరకును ధన లోపమువలన వెద్ద వైద్యులను నియమించుటకు వీలుకలుగ లేదు. 1913-వ ఇంగ్లాండునుండి యొక లేడి డాక్టరును పిలువ వంపనాయును. ఆ డాక్టరు మే నివాస వైద్యుల నిద్దరిని ముగ్గురు మంత్రిసానులనుగూడ నియమింపవలసినవైచెను. 1914-లో అసిసైంటు నూపరింపెందు మూడుకొనెను. మరియొకరి నియమించుటకు ధన లోపము. అంతరాయముకలిగించుచున్నది ప్రస్తుతముకనూపరిం పెందుటకు ఇద్దరు మూడు సభ్యులు ఒకమాట్రును రిగ్గురు ప్రాకునర్సులు 6గురు పూర్వపిలువబడియున్నారు. నూపరింపెందు టు డాక్టరు టెన్నెట్టు గారు చాల సమర్థుడైన ననుభవమును గలవారు 1914-లోనే యాజమాన్యమును స్వీకరించిరి. వైద్య శాలలో 80 మందికోగులకు వసతిగలది. 1913-లో 2562 కి వైద్యశాలలో వసతియు చిక్కితనయు చేయబడినది. బయటి వారికి 16055 గురికి చికిత్సచేయబడినది. 2756 గురికి శస్త్రచికి త్సచేయబడినది. 918 గురు ప్రసవచికిత్సకొందిరి. చికిత్సనందు వారిసంఖ్య హెచ్చుటనుజుట్టిమే వైద్యశాలయందు ప్రజలకధిక విశ్వాసము కలుగుచున్నదని స్పష్టమగుచున్నది. ప్రసవచికి త్సాభాగమును వెంచలనీయున్నది. జలవసతియు మరికొల్లం ఏర్పాటును చాల ముఖ్యములుగానున్నవి. వీనిక 20 కలు కావలెను. అన్నిటికిని ధనలోపము కనబడుచున్నది. నేడు శ్రీ వెంకటాద్రి ప్రభువుగారు రివేలనొసంగిరి. వీనిలో నొకపడక 2100 పావు మిగిలిన సొమ్ము మూలనిధిలో చేర్చబడునని ఎల్వినుగారు నుడిచిరి. పిమ్మట శివస్వామయ్యగారు కొంత యుపన్యాసించిరి

కోర్టు వ్యవహారములు.

మదరాసు హైకోర్టు.
[న్యాయమూర్తులు: స్పెక్టరు, కేషగిరి అయ్యగారులు.]
ద్వీపాంతరవాసశిక్ష రద్దుకాబడుట.
స్వనివయసంబంధమైన యొకకలతను పూర్తిగలవని కొని వెట్టూరినవాసానిని చంపినందులకని చార్జీకోబడిన ఎం. రాముడు అనువానికి విశాఖపట్టణం సెషన్స్ జడ్జిగారు యావజ్జీవద్వీపాంతరవాసశిక్ష విధించిరి. అన్యసభ్య ముద్దయి సిద్ధోపియని యభిప్రాయ మొసగిరి కాని, అయభిప్రాయము నంగీకరించక, సెషన్స్ జడ్జిగారు వానికి వైశిక్ష విధించిరి. ఈ తీర్పువిూడ హైకోర్టుకు అప్పీలు వెట్టుకొనగా, శిక్షవిధించు టకు లేగనంత బలమును సాత్వములేదని యభిప్రాయ మొసగి, న్యాయమూర్తులు ఆశిక్షను రద్దుచేసి, ముద్దయిని వదలిపెట్టుట కనుజ్జ నొసగిరి.

[న్యాయమూర్తులు సదాశివయ్యరు, నేపియరు గారులు].
మరణ శాసన విషయము.
మదరాసులో వసించు కడంబాడిమొదలియారగు భూస్వామి యొకడు 5000 లు ఆస్తియుంచినచోయెను. చనిపోవుటకు ముందు నాడుమరణశాసనమును వ్రాసెనయియు, దానిప్రకారము సాత్తు లేకుటచేరవలసినదనియు తెలియజేయుచు నాతని యక్కచెల్లెం డ్రైవురు, అడ్మినిస్ట్రేటర్ లెటర్సుకుగాను, కోర్టులో అర్జి దాఖలుచేసిరి. ఆమరణశాసనము సరియైనదిగాదనియు, అది వ్రాయబడినపుడు మొదలయ్యారు మొదలయ్యుండెనయి నా తని సోదర ము కు డ గు నటేకమొదలి యను నాత డాక్షేపించెను. కాని, న్యాయమూర్తి వాలిస్ గారు మరణ శాసనము సరియైనదని యంగీకరించి యందుల కనుగుణముగ తీర్పుచెప్పిరి. ఈ తీర్పువిూడ అప్పీలు చేయబడినది. మరణ శాసనము వ్రాయబడిన విషయమై యొసగుబడిన సాత్వము లో పరస్పరము భేదము విశేషముగ నున్నదనియు, అది వ్రాయబడినపుడు హాజరుండిన చెప్పబడువారిలో ననేకులు సాత్తులుగ విచారింపఁ బడలేదనియు, ఆ మరణ శాసనము యొక్క చిత్తుప్రతి యున్నదనికే గాని హాజరుపరచ లేదని యు, ఈ సందర్భములలో క్రిందివిచారణ తీర్పునుసంజనము కాదనియు శబ్దిప్రాయమై న్యాయమూర్తులు అప్పీలు నంగీక రించి, అడ్మినిస్ట్రేటర్ లెటర్సుకుగాను వెట్టుకొనబడిన అర్జిని తోగిసివేసిరి.

పోలీసు కోర్టులు.
బార్లిటప్ప్.
చాకలపేట మజియకారసంఘములో వసించు అరు జాచలతెంబిరాజ్ అనునాడు తనయంటిని బీగమువేసికొని కోడంబాకమునకు వెళ్ళుచుండగా, కడచిన దినంబునెల 2 కి తేదీనాడు అయింటిగోడకు కన్నము వెట్టి వెళ్ళెత్తెరచి మున్నది రూపాయలు వెలగల నగల నవహారించి నందులకై చార్జీచేయ బడిన కరియక్ అనువానికి మేజిస్ట్రేటుగారు అటునెలలు కఠిన ఖయిదు విధించిరి.

లై సెక్సు లేకయే యీనెల 17 వ తారీఖునాడు 84 తులముల వల్లమందురు ఒడిలోనుంచుకొని వెళ్ళుచుండగా, బార్లి టప్ప్ ఇబ్రాహీంజుల్లో నరెప్పుకాబడి చార్జీ చేయబడిన వేట్టు కార పొన్న సామియనువానికి మేజిస్ట్రేటుగారు మూడు నెలలు కఠినఖయిదుశిక్షయు, 50 రూపాయలు జరిమానాయును విధించి, యా జరిమానాచెల్లించనియెడల, మజియొకనెల కఠిన ఖయిదుశిక్ష ననుభవించవలయునని యుత్తరువు చేసిరి.

ఎన్కూరు.
తిరువల్లికేళ్ళిలో జనివినక్రకముచేయు రాజాసెట్టి యనునాతనియొద్ద సరి గవస్త్రులను కడచిన సేనెలలో పుచ్చు కొని సుమారుబది రూపాయలకలకు ఆతనిని మోసముచేసి నంగులకై తుద కీజనవరినెల 21-వ తేదీన అనంతపురములో అరెస్తుచేయబడి చార్జీ కాబడిన మునుసామినాయ డనువానికి మేజిస్ట్రేటుగారు మూడు నెలలు కఠినఖయిదు విధించిరి.

ఈ నెల 13-వ తేదీన తనయింటివద్ద బయట ఆడకొను ముండిన తిరుత్తు మను విడేండ్లబాలికచేత నొకడమ్మడి నిచ్చి హత్యలు కొనుక్కొన్నది చెప్పచు దాని మొల్లత్రాటిని త్రెంచి వెంటలోనుండి ముక్కరిరూపాయలు వెలగల బంగారు మొలకెళ్ళనుదొంగలించినందులకై చార్జీ చేయబడిన వెంకటేశ మను పదునెనిమిదేండ్ల వానికి మేజిస్ట్రేటుగారు రెండేండు కఠిన ఖయిదుశిక్ష విధించి, తంజావూరు జెయిలుంగు యంచుటకు కనుజ్జ నొసగిరి. ఈముద్దయి యాడతె నాల్గుసంఖ్యాయములు శిక్షింపబడియున్నాడట.

చెన్నపురిలోని పురపాలక సంఘ సభ

19-1-1915 న తేది సాయంత్రము 6వ మండలమున సేద్యము జరిగింది. అధ్యక్షులు జే. సి. మొలకగూరు యాజమాన్యము జరిపించిరి.

ప్రశ్నలు - సమాధానములు.

1. మురికి కాల్యము.

ప్రస్తుతమున్న ప్రదేశమునండి తిరవ త్రియూరన కావల సేర్పరచిన క్రొత్త స్థలమునకు మురుగునీటిని పంపుటకు కాలువల ద్రవ్యుటకు స్థలమును కొలతగానుచున్నార. దీనికెంత సేల వగనో ముందు మదింపు చేయుట యవసరము. ఈపని ఎంత త్వరగా జరుగునదియును ధనసదుపాయమునుబట్టి నిశ్చయించును.

2. చింతా ద్రిశేట ట్రాముకారుమార్గము.

దీనినిగూర్చి ట్రామ్వే కంపెనీవారితో పురపాలక సంఘ ప్రతినిధులు 11-1-1915 న సంప్రదించియుండిరి. ఆసమయమున ప్రభుత్వమువారి ప్రధాన యాంత్రిక శాఖాధికారియగు సి. బి. సింపులుగారునుగూడ నుండిరి. బాడీ గార్డు రోడ్డుగుండు నీదారి సేర్పరచుటలో ట్రాంవేవారును కార్పొరేషనువారు సేకీభవించిరి. ప్రభుత్వమువారి యనుమతి మాత్రము కొరతనున్నది.

3. ట్రాంవేలను పెంచువిషయము.

ఈ విషయమునగూడ ట్రాంవేవారును కార్పొరేషను వారును 14-1-1915న సంప్రదించిరి. (1) చింతా ద్రిశేట దారిమార్చి బాడీ గార్డు రోడ్డుగుండు లైను కేయట (2) వేయదీపములనుండి లాకా రేడికోక లైను వేయట (3) తిరువ త్రియూరు వైపున కుత్తరముగ నొక లైను వేయట (4) మైలాపూరు లైనును అడ్డూరు ఘాటువరకును వేయట. (5) పూనమల్లి రోడ్డు లైను పెంచుట (6) పెరుంబూరు లైను పెంచుట. అను విషయములు చర్చింపబడినవి. ట్రాముబండ్లు పోవునపుడు ధ్వని హెచ్చుగానవచ్చును. విషయమును, బండ్లు పరిశుభ్రముగ నుండుటలేదను విషయమును గూడ చర్చింపబడినది. రాకపోక లకు చెండుదారులన్నచో ధ్వని తగ్గుననియును ఎండవడిమికి కమిలిపోవనియందుచిరంబు దొరకినచో బండ్లందముగ కనపడునని యను ట్రాంవే యింజనీరుగారు నడిచిరి. నల్లులు హెచ్చుగా నున్న పనియును మొదటితరగతి చెండుతరగతి ఏర్పాటులంద నలయుననిగూడ చర్చింపబడినది. నాలాజరోడ్డులైను మరేనా వరకును ట్రాప్సికేసులైను మైలాపూరు బాబువరకును పెంచబడ నలయుననియును మైలాపూరు తూర్పులైను మూయబడకలయు ననియును ఎగ్జిక్యూటర్లైను ప్రేషను నుండి (వెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు కొద్దువరకు) నొక లైనును అచటనుండి హోనురోడ్డు మీదుగా హోనుర్రెడ్డివైపునండి యొకటియును వ్రాడ్వేనుండి క్రైస్టియూటరీ వారికి పాతజైలు వీధిని మరియొకటియును వేయవలయు నని గూడ నూచింపబడినది. ఈవిషయము లన్నియును పుర పాలక సంఘమువారు చర్చించెదమనిరి.

పురపాలక సంఘమువారు, విద్యుచ్ఛక్తి సంఘమువారు.

పురపాలక సంఘమువారు కొన్ని వీధులలో విద్యుచ్ఛక్తి దీపముల సేర్పరచవలెనని కోరిరి. ఆవీధులలో కాపురముండు వారు వానిని తమయిండ్లలో వెట్టిచు కొందరను నమ్మకము లేదు గాన దానికి పురపాలక సంఘమువారు పూచీపడవలెనని విద్యుచ్ఛక్తి సంఘమువారనిరి. మేము పూచీపడవలెనను మారు వేసితీరవలెనని పురపాలక సంఘమువారు రిరి. మేము వేయబం లేదని విద్యుచ్ఛక్తివారనిరి. ఉభయయును న్యాయవాదుల నడి గిరి. న్యాయవాదు లుభయపక్షములకు ననకూలముగ నే మాట లాడిరి కాన నీవిషయమున న్యాయస్థానముల కెక్కుట సము చితము కాదనియును విద్యుద్దీపములు పట్టణమున కవసరమని యును విద్యుద్దీపసంఘము వారు నవ్వపడు చున్నారనియును నవ్వనుతో వారు పనిచేయుట కష్టమనియును నీ విషయ మును వారును మనమును కలసి ఆలోచించ దగుననియును వెసిడెంటుగారు నడిచిరి. ఈవిషయము నొక ప్రత్యేక సంఘ ముగా గాలోచించుట కేర్పరచ బడినది.

మాంటురోడ్డులో నీరునిలుచుట.

తిరిగిధియేటరు మొదలు ట్రాప్సికేసు హోరోడ్డు వరకును నాలాజరోడ్డులోను ఎల్లిసురోడ్డులోనుచుట్టుపట్ల స్థలములలోను ఏరీరరావున మొదలివీధిలోను నీరునిలిచి యిబ్బందికలుగుచున్నది గాన దీనిని తొలగించుట కాయాశాఖలవారు పనిచేస వల యునని తీర్మానింప బడినది.

మురుగునీరు తొలగించుట.

మురుగునీరు నిలువకుండ చేయటకు కాలువలలోనున్న తీయటకు క్రొత్త సిబ్బంది సేర్పరచవలెనని తీర్మానింపబడినది.

పోతుపత్త.

స్వల్ప సాక్షులవారును బండ్లవాండ్రును యాధమువల న పన్నులు చెల్లించ లేకున్నారగాన పన్నులు చెల్లించకుండ తమింప దగిన వారివిషయ మాలోచించుటకు తీర్మానింప బడినది.

ఒక ట్రాంవే (ప్రశ్న)

వన్సు మోచ్చుగ కురుమంగనే పూనమల్లి రోడ్డు రండ్ లు రోడ్డు వాల్చురోడ్డులలో నీరునిలుచుచున్నది గాన నిలువ కుండ చేయవలయునని తీర్మానింపబడినది.

చెరువులను మాతులను పూడ్చుట

చెరువులను మాతులను పూడ్చవలెనని వెసిడెంటుగారికి తెలియపరచకుండ నెవ్వరికినిగూడ నోటీసుచేయరాదని సభ్యు లుకోరినదానికి వెసిడెంటుగా రంగీకరించుటచే తీర్మాన మవ సరములేక పోయినది.

పన్నులు హెచ్చించుట

యాధికారమున పన్నులు హెచ్చింపరాదని సభ్యులు కోరి కచ్చు ఏలీలు నెలలోపల హెచ్చింపబడవని వెసిడెంటు గారు చెప్పినందున నంగీకరింపబడినది.

మురికి కాల్యము

ప్రస్తుతము పురపాలక సంఘమునకు, ధనలోపముగానున్నది గాన క్రొత్త పను లారంభింపరాదని సభ్యులు కోరినదానికి సభ్యు లుంగీకరించిరి.

నియమిత కాలమున కన్న నెక్కువ పనిచేసిన

వారికి బహుమతులు.

ఇటుల పనిచేసినవారికి బహుమతుల నిచ్చితిని ఏజెంటు చెప్పిన విషయమునందెల్ల సభ్యులును కనుగొనుటకొక సంఘ మేర్పరుచుటకు తీర్మానించబడినది.

నీటిపనుల ఇంజనీరు.

ఇంజనీరుకు 50 రూపాయలకు పాటుకుండ జీతము సేర్ప రుచుటకు 2 సంవత్సరముల వాయిదా ఏర్పరుచుటకు తీర్మా నింపబడినది.

పోతు నెయింట్ జారి గెజెటు.

బాడుగబండ్ల కాసనము :—ఈసంవత్సరము ఏలీలు నెల 1 వ తేది వఱకును కాకి నాడ రాజమహేంద్రవరము మున్సిపాలిటీలలో నీకాసనములు లోనికిరాదు.

వెనుకొండ తాలూకాబోర్డు :—అసంతృప్తముజిల్లా నిద్రపుటకరణము దానప్పగారు మొంబరుగా నెన్నుకొనబడిరి.

అసంతృప్తము జిల్లాబోర్డు :—గుత్తితాలూకాబోర్డువారు పామిడి రామయ్య గానిజిల్లాబోర్డు మొంబరుగా నెన్నుకొనిరి గుంటూరు జిల్లాబోర్డు :—మున్నె మహమ్మద్ అబ్దుల్ రహీమ్ షేక్ నాహావ బరామర్ గారు జిల్లాబోర్డు మొంబరు గా నియమింపబడిరి.

కొర్రాపుట్ జిల్లాబోర్డు :—మోహనసమంతిరాయగారు జిల్లాబోర్డు మొంబరుగా నియమింపబడిరి.

నెల్లూరు మునిసిపాలిటీ :—ఆలగసింగి సంతాన రామ య్యంగారు చెర్చెరుగా నెన్నుకొనబడి నియమింపబడిరి.

అధికార ప్రధానము :—కర్నూలు జిల్లా మొదటి తరగతి మేజిస్ట్రేటు స్వయంపాతుల రామయ్య పంతులు గారికిని, తామవ జార్జి రుకీర ఫర్వ, వి. సి. ఎస్. గారికిని, కృష్ణాజిల్లా మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటు విలియమ్ హెన్రీ వార్డుచాటర్స్ గారికిని సాక్షులవామ్మాలముల నాంగ్లేయ మున స్వయముగా వ్రాసికొనుట కధికారి మియ్యబడినది.

బడిలాయంపు :—నాల్గవతరగతి సబ్ ఇంజనీరు చిల్లా

కేంకటరామయ్యగారు రెండవ స్కెల్లులు నియమింపబడిరి.

రిజిస్ట్రేషను డిపార్టుమెంటు :—కోయంబత్తూరు నీలగి

రుల రిజిస్ట్రారు టి. రామచంద్రయ్యగారు తెలుగు పేరు ప్యాసయినారు

ప్రమాదములు :—రామచంద్రరావు క్రిమినల్ రావుగా

రు 5 వ తరగతిసబ్ రిజిస్ట్రారుగా హెచ్చింపబడిరి.

ఎల్లంనెట్టి ఇంద్ర కేశవరావుగారు 8వ తరగతి సబ్

రిజిస్ట్రారుగా హెచ్చింపబడి కృష్ణాజిల్లాలోని రెవెన్యూ సేట కు నియమింప బడిరి.

పార్వతీపురము డిస్ట్రిక్టు మునము :—హోరోడ్డు ఆఫ్ఫె

టెట్ నైట్ మార్షండ్ రైటర్ పూండి రాజగోపాలాచారిగారు పార్వతీపురము డిస్ట్రిక్టు మునముగా నియమింపబడిరి.

నాల్గవేపార్టుమెంటు :—అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టర్ శృం

గారము బలరామకృష్ణులుగారు సర్కిల్ చార్జి నుండి బదలయి నందున, ఇన్ స్పెక్టర్ శృంగారము జగన్నాథము నుబ్బయ్య

వాయుడుగారు కృష్ణాజిల్లాము సర్కిలునకు నియమింప బడిరి. బలరామకృష్ణులుగారు హోనురు సర్కిల్ అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టరు :—అసిస్టెంట్ ఇన్ స్పెక్టర్ వాలాజాబాద్ అరుణాచల మొదలియార్ మాజీకృష్ణమొద

లియారుగారు విశాఖపట్టణము డిస్ట్రిక్ట్ యుబంపం బడిరి

ఫారెస్టు డిపార్టుమెంటు :—బి. ఎస్. శేషగిరిరావు గారు రెండవతరగతి రేంజరుగా ప్రమామకు చేయబడిరి.

కర్నూలు జిల్లాలోని రెండవరము క్రైయినింగ్ స్కూలునకు మొదటితరగతి రేంజరు ఎస్. రామస్వామయ్యగారును, ఆరవతరగతి ఆక్టింగ్ రేంజరు ఏ. జే. ఎమ్. స్వేయ్య గారును నియమింపబడిరి. పాతశాల ఫిబ్రవరి 1-వ తేదిని ప్రారంభించును.

చిల్లా కేంకటరామయ్యగారు డింగ్ కోలునకు బదలా యింపబడిరి.

ఆఫ్ఫెయింట్ల పరిక్షు :—దగ్గరానులు హోరోడ్డు ఆఫ్ఫె టెట్ నైట్ డిప్యూటీ రిజిస్ట్రారుగానికి ఫిబ్రవరి నెల 15-వ తేది లోపల చేరవలయును.

స్టేడర్ షిప్ పరిక్షు :—ఏలీలు నెల 19-వ తేదిని లాకా రేజిలో ప్రారంభమై 22-వ తేదీతో ముగించును.

మదరాసు నీటినివర్ కోర్టు :—ప్రాత రికార్డులు తగుల చెల్లబడునని ప్రకటించ బడినది. పెంబరులు గెజెట్టులోఁ గలవు.

గోదావరిజిల్లా ఆమలాపురము ప్రెస్విటర్ డిస్ట్రిక్టు మున నలు దూర్వారుల లక్ష్యమున గాకి సాక్ష్యమును స్వ హస్తముతో నాంగ్లేయభాషలో వ్రాముట కధికారి మియ్యబడినది.

ట్రస్టీ డిపార్టుమెంటు :—కడచిన డిసెంబరు 31-వ తేది వఱకుఁ గల లెక్కలనుచూపు స్టేట్మెంటు ప్రకటించబడినది. మదరాసు ఆక్టోంబెంటు జనరల్ గారి స్వాధీనము లో మొత్తముమీద రూ. 27, 48, 718-14-0 లు గలవు.

కడప కర్నూలు కాల్య :—ప్రతి సంవత్సరమున చేయు మరమ్మతు నిమిత్తము ఈ సంవత్సర మికాల్య మేనెల 1-వ తేదినుండి జూను 15-వ తేది వఱకును, అని నిమ్మ య్యబట్టి మొదలు చివరవఱకును గలభాగము మేనెల 15-వ తేది మొదలు జూలై 1-వ తేది వఱకును మాసివేయబడును.

వీలున్నయెడల, యథాప్రకారము, పదికోజుల కొకపర్యాయ ము, చెజుతోట నిమిత్తము సుంకేసుల కర్నూలులకు నడుచు నీరు వదలిపెట్టబడును.

కీర్తి శేషులై న వోడూరి జమురామ రెడ్డిగారి స్మరణ.

మ. హీతుడా! ముప్పదియేండు కాకమును పే, యాలీల, మిత్రాభిశే త్రతేత్తప్ప, భవత్పతీమణియేదం దావానలంబుంచి, నియును స్వ తంతోషమునంబుంబడుచు, నాన్న! యంచునవ్విం

త్రితేకొగ న్నొరగించి లొయలెవె స్వర్గాలోక కాకూపాలిక్.

మ. ధరలో నెండజ న్యాయవాదుల మహాధర్మ క్షకసంచార సు నిరపుంజతుల జూడలేదిటుల నెండేగాని, యుగ్మంబు ధరశెన్నారగ న్యాయవాదిపదివెదాదెనెన్వ్యాహ! హ!

కరముక్ లోపముకలెది కనిపాకంశేనీ దత్తానన!

నీ. నీవు తమండుట న్నూమ ధామమై తోమ నీగృహ మెటు మాయవాద?

ఇంటి కేగినయంత నెదురై కనుల నీరు నిండు నీసతి మారదీచు తెట్టు?

నాన్నబోయెంటంచు నను జూచి కృష్ణవాం చేర్చెన్వోకంబు భలంచు తెట్టు?

వెట్టెనిండుఁ నుండు నట్టి, లోపు సకం యలుమాడ గన్నీరు లంపు తెట్టు?

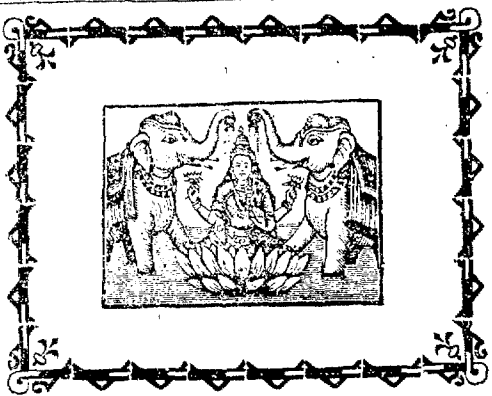
శే.గీ. కట్ట! విశ్రుని వృత్తువు పొట్టపట్టి మును నందలి వోకొగ్గి యినుమడింప శేరి పారుగు గాపురము నే శేయు తెట్టు?

లలిత గుణధామ యో జనురామ నామ!.

ఉ. ఇంకను గొన్ని రత్నము నీమహిమండి జగత్తెనొగ మై గొంతును బంతునకవిడి యనుంజితకృత్యయతుండవై :రా తంకముగా బ్రయత్నిము సతమొనరింతునటంచు జూచునా రింకముఃస్వసంస్మృతివహించు రెటల్? జయరామ! మిత్రమా!.

శే.గీ. మా ముఱుల వాలించి, సంభావనీయ మైన యుష్మద్రుణంబున కాత్మమెచ్చి, చేతచేవును చెడవి ముక్తిని నొసంగు గాత! నీమాతృ కైపుడు సత్కరుణ నిర్మి.

కలచవిడు వేంకటరమణాచార్యులు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915 వ సం॥ జనవరి నెల 21 వ తేది

గురువారము.

యుద్ధము.

యుద్ధసమాచారములు మరల నొకవిధముగా నాకర్షకస్థితికి వచ్చినవి. బహుకాలముగా నిరుపక్షములవారు పట్టుదురంగమున నొక్కరి నొక్కరు ఎదిర్చి నిలుచుండుటయు మిత్రమండలివారు అచ్చటచ్చట కొక్కొక్కగా కొరకుకొనుచు పోవుచుండుటయు వినుచుంటిమి. ఇటీవల తుర్కీ రుష్యాచేత కాకసను పరగణాలలో పరాభవింపబడి యపడయ మండుటయు మిత్రమండలి సౌకాబలములు ప్రియతటలేఖను ముట్టసిండుటయు ఇదివరకునుండిన శత్రువులు చాలరనుతిలంపున కాబోలును తుర్కీ ఆక్రమముగా తటస్థరాష్ట్రముగా పారసీకములోనికి తొచ్చి ఆకరు కేయజను మండలమునకు రాజధానియగు బైబ్రజను స్వాధీనముచేసికొనుటయు జరిగినవనుటయు మాచదువరు తెరుగుదురు. కాని ముఖ్యరంగమున ముఖ్యవివాదకులకు బలముగా పోరాటము ఫలములతో నైనను ఫలములపోలు ప్రభుతో నైనను మాడుకొని జరుగుచుండుట విచారాదేదు. అందుకు కొన్ని కారణములు లేకపోలేదు. యితరువు యుద్ధమునకు న్యతిలేకము చలి, వాన, బురదలనునవి మనమును నెరుగుదుము కాని పాశ్చాత్యదేశములందలి చలియన నెట్టిదో, వానయన నెట్టిదో మనయనుభవముచేత చెప్పటకు వీలులేదు. అట్టిచలి అట్టివానలచేతనే సాధారణ వ్యాపారములు సుభితములు కావలసియుండును. అందును యుద్ధరంగమున లక్షలు లక్షలు పైన్యములు నడుచుచుంటు అసంఖ్యాకమగు గుఱ్ఱముల ప్రోక్కుడు పడుచోట రెండుపక్షముల వారును మహాద్వందవృత్తి వరుసలు వరుసలుగా గోతులు నూర్చుకొనినట్లు సంగ్రామము త్రవ్వకొనుచోట పరస్పరసంఘర్షణములచే గ్రామములనడవులుచేసి కలంచినైచుచోట కేర్పడు భీత్యకర్షకమర గమును వర్ణించుటకు నెట్టి యుత్పేక్షలంకారములను నుపయోగించికొనినను సాధ్యము కాదు. ఆప్రయత్నము మేముచేచున్నాము. ఇంత వివరతపు పరిస్థితులున్నను నెటియుద్ధోపకరణములు పానూన్యవాహనములమీద తీసికొనిపోవుటకు సాధ్యములు కాకున్నను యుద్ధ మొకరితిగా స్తబ్ధత నందియుండినందులకు కారణ మీటుతువే ప్రధానమనిచెప్పట సాహసమగును. మాకు ప్రధాన కారణము మరియొండు కానుపించుచున్నది. జర్మనీ ప్రారంభించిన యెత్తుగడలన్నియును నిప్పటికి నిష్ఫలములయినవి. కేయజరుగానే యేప్రాంతములలో దారిచేసికొనవలెనని ప్రయత్నించిరో ఆయాప్రాంతములన్నియు కలహాని వైకుంఠములవలె వారి పీడినుండి యన్యశ్రమలయినవి. ప్యారిసుతప్పె, కలేతప్పె, ఎక్సినుతప్పె, వార్సా రెండుపర్యాయములు తప్పె, లాబానునైన నీలిచి వేరుమార్గమున్నదమన్న హైందవనైనికులతో జేరి ఆంగ్ల

ప్రాంచిస్యము గ్రుక్కడిప్పుకొనకుండ జర్మనుబలంబుల నెదురించుచుండె. ఆత్మేసుబోను తూర్పు ప్రాంతములోను నొక్క ప్రయత్న మేదైన చేయుదమన్న కేయజరుగా రంతదూరము తూర్పుప్రాంతములోనికి తొచ్చుటకు వీలులేదు. కేయజరుగారి కంచుగొంతు ఖంగుమని మోగుచుండిననే కాని వారి యుద్ధభటులు మృత్యుముఖమునకు దూరరనుట కేయజరుగారి నమృతము. అందుచేత కేయజరుగారాలోచనలోనిమగ్నులయిరి. "ప్రారంభించితిమి, అనిలోదూరి పైబడితిమి. మనప్రజ ఎంతభాషిస్తులయినను దేశభక్తులయిననుకొంచెమైననువిజయమున్నట్లు కానరానిచో నిరుత్సాహులగుదురేమో. మరల నొక మహాప్రయత్నముచేసి ప్రజలకు గెలుచుచున్నా" మని చెప్పటకు ఎడము కలుగ జేసి కొందమని తలపోసి కాబోలును కేయజరుగారు స్వయముగా మరల ప్యారిసువంశకు దృష్టిమరల్చినట్లున్నారు స్వాధీనమునంద ప్రాంచి స్యములు మాత్రమే యుండుట నెరింగి యొక్క ప్రయత్నముచేయుదముగాకయని తీర్మానించిన్నారు. కేయజరుగారి యదృష్టవశముచేత ప్రాంచివారి పైన్యభాగమునకు జెనుక ఏయిననది వరదలై పారుచుండుటచేత లక్షలుగా శత్రువులెచ్చి నష్టపడవలసినచున్నను నాలోచనమై ప్రాంచినాయకులు నిజాయావలకు నొదిగినారు. జర్మనులు ఏయిననది దక్షిణభాగమున బలపడి నిలిచినట్లును వార్తలులేవు. కావున నిక్కడికి జర్మనులుచేసిన మహాకార్య మేమియు కానరాదు. అయినను నాప్రాంతమున సంచలసమరమగునట నిక్కవము. జోషేగారికి తగినంతబల మున్నదని తేల్చుట యభిప్రాయము. ఆంగ్లసహాయముచేరులోపల జర్మనులేమియు చేయజాలరనుటకు సందేహము కానరాలేదు. ఒకవేళ ఆంగ్లబలములను లాబాను ఆప్రాంతమునుండి కొంచెమునకు కొంచెమైనను కదల్పించుట కీ జర్మను ప్రయత్నము మాయోపాయమైనను కావచ్చును. ఈయారు నెలలుగా జరుగు యుద్ధమును జూడగా నిట్టి మాయోపాయము లేవియు ఫలించవనుట స్పష్టము కాగలదు. కేయజరుగారు పన్నిన మరియొక మాయోపాయము గూడ నీసందర్భమున వివరింపవలసి యున్నది. ఒక యెడ తాను ప్యారిసుపై కన్ను పెట్టియుండగా మరియొక్కెడ తనయనుచరులు ఇంగ్లాండు తూర్పు తీరములోని యరక్షితస్థానములను తాకి ప్రజాసంక్షోభము కలిగించుటచేతను ఇంగ్లాండు రాజును రాజసంతతిని ఒహూళః ముందుకు నితర ప్రముఖులను బెడలించి ప్రజలనాతీతి నిర్విణ్ణుల జేయుటచేతను కొంతలాభము గడింపవచ్చునని ఆతడు యోచించినట్లున్నది. సమానములగు మహాబలము లెదిర్చి పోరాడు సమయమున లోకమునందలి మొదటిబలమును ద్వితీయబలమును ఈరాజుహాళిగ తలపడు సందర్భమున ద్వితీయబల మొక కొన్ని పోకిరితనములను జేయగలదనుటకు సందేహములేదు. ఎదురుపడి యుండుటకు చేతగాదనుట విదితమైనప్పుడు చిల్లరయల్లరి చేయక శత్రువు మిన్నకుండుననుట స్వభావ విరుద్ధము. చిల్లరయల్లరి యనగా నెట్టిదయో యెట్లొకభ నెరింగిన మాచదువరులకు మేము మరల వివరింపబనిలేదు. ఈచిల్లరయల్లరియే సౌకావిజయమునకు జర్మనీకీశరణ్యమని బెరవ్వాడయే వ్రాసినాడు. చిల్లరయల్లరిచేతనే బిస్మార్కు కూడ జర్మనీని పెంచుచుచినాడు. మహాత్రమ మగురాయబాపు నైపుణ్యముచేత సర్వకార్యములు సమకూరవలసి యుండుననిబిస్మార్కుయొక్క మూలభావము. దానిని కాదని బెరవ్వాడే ఇత్యాది వారల సిద్ధాంతములకు బద్ధుడయి కేయజరుగారు సమయము వచ్చినప్పుడు చెబ్బ తీయవలయునను

నాశతో ప్రాంసు, ఇంగ్లాండులు బలవిహీనులుగా నున్నవని యెంచి ఒక్కొక్కటి మహాప్రయత్న మొనర్చినాడు. ఎదుటివారి బలహీనస్థితి సర్వకొనులోపల విజయమందియుండిననందియుండవలసినపదతిఆరీతిని విజయముకాలేదు. అన్నివైపులను కేయజరుగారికి నాటంకములే పొడనూపినవి. ఇంగ్లాండుప్రాంతులు బలపడుట తెలియవచ్చిచది. క్రమక్రమముగా తమకుత్తేణ్యమును ఎదిరికీ అభివృద్ధియు తేల్చుదనుట కేయజరుగారికి విశదమయి వది. కావున నిప్పుడో విధములను ప్రయత్నములు చేయవలయునను నిశ్చయముసమకూరినది. అందువలన మాయోపాయములును చిల్లరవిగ్రహమును ప్రారంభమయినవి. వీనికి మిత్రమండలివారు వెరతురనుట కల్గి. జర్మనీయుద్ధనావలు నాలుగు ఇంగ్లీషు శేవులతో గుండ్లువైచి సంతమాత్రముచేత జర్మను వైమానికులు ఆంగ్ల ప్రభువుపైని బాంబులుతోయ ప్రయత్నించినంత మాత్రముచేత ఆంగ్లభూమికాని లోకముకాని జర్మనీ జయించుచున్నదని భ్రమయు ననుమాట యబద్ధము. నిరాశా పరవశమై జర్మనీ ఏయపాయము దొరికిన నాయపాయమునకు బారులు సాచుచున్నదనుట ప్రకటితమగుననుమాటమాత్రము నిజము. ఈవిషయము నెరింగికొని నిరాశాపరవశమైయుండునది లోకమునందలి బలయుతరాష్ట్రములలో ద్వితీయమనుటను స్మరించుకొని యుద్ధవార్తలనుపకింతు చేసి మాచదువరులు మిత్రమండలివారిచ్చలు నొదిగినారనజర్మను లచ్చట బాంబువైచినారనిన జర్మనుసముద్రాంతర్గామి ఇంగ్లాండుతీరమున కనుపించినదనినజర్మను యుద్ధనావలు ఆంగ్లపట్టణములపైకి పోయినవనిన కేమాత్రమును దురభిప్రాయపడకుండగలరు. ముఖ్యవిషయములలో మిత్రమండలిశత్రువునకన్న నెంతయో బలవంతముగా నుండ నివి యన్నియువట్టిదోష కాటులనుటను గ్రహింపగలరు.

నిన్నటిదినము ఈనగరమున ఉన్నతన్యాయస్థానమునందు న్యాయమూర్తులుగానుండు సదాశివయ్యగారి రెండవ కుమారుని వివాహము జరిగెను. వధువు బాణిస్తరు జే. కృష్ణరావుగారి కుమార్తె. విద్యావతి, పూర్వయాశనము పడసినది. వరుడు అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు పదవిలోనుండు యవ్వనుడు. వియ్యంకులిరువాగులవారును వేరు వేరు బ్రాహ్మణశాఖలకు జేరినవారు. అందుచేత కన్యమాధ్వలయింటిది. వరుడు స్మార్తబ్రాహ్మణుడు. సదాశివయ్యగారు తమ మొదటి కుమారుని విషయములో అంతశ్శాఖాభేదము నులంఘించి ప్రవర్తించినట్లును, ఇప్పుడు శాఖాభేదమునే పాటింపక ప్రవర్తించినట్లును వినుటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాము. రజస్వలాసంతరవివాహసమస్యయు శాఖాసమ్మేళన సమస్యయు రెండును నొక్కబదిర్చి బ్రయత్నించిన న్యాయమూర్తిగారు పట్టియపన్యాస సంస్కర్తలుమాత్రమేగాక ఆచరణశీలురని ప్రశంసాపాత్రులగుచున్నారు. వీరిద్వయ్యంతము ఫలవంతమగుగాక. దైవము వీరి పుత్రునకును క్రొత్తకోడలికిని దీర్ఘాయుగోగ్యములును కళ్యాణజీవితమును నొసంగుగాత!

మేమిదివరలో నొకపర్యాయము శ్రీ సౌతునగ్లూరు రాణిగారి తోడి నిలవబడియుండెనని వ్రాసితమి. దానిని మరల అధికారులు ఎప్పుటియట్లు ఇచ్చుట కేర్పరచినారని విని సంతసించుచున్నాము.

బరోపామహాసంగ్రహము.

జర్నలు జెప్పిన విమానములు.

ఆంగ్లేయపట్టణములై బాంబులు వేయుట.

ఇంగ్లండ్ నష్టముగట.

లండను జనవరి 19:—ఆంగ్లదేశము:—నేటియుగమున రెండుగంటలకు పాల్గొని, ప్రిలాండు, పెర్లె లింగుమిడుగ జర్మనీ వారి గాలియోడలు మూడువచ్చినవి. ఇయ్యది పశ్చిమమునుండి వచ్చుచున్నవి.

కింగ్సులిక్ పై బాంబులు వేయుట.

లండను జనవరి 21:—సాండింగ్ హాము భవనమునకు 1/2 మైలుదూరముననున్న డెస్సింగాం మీదగ నొక జెప్పిలినుయోడ దిరిగి హిక్ స్టాంటన్ పీథి సమీపముననున్న హియార్ట్ అను నింటిపై నొకబాంబువేసినది మరియుక బాంబు కింగ్సులిక్ మీదగూడ బ్రయోగింపబడెను. ఇచ్చటియింట్లు కూలి పీథిత లుపులన్నియు విరిగిపోయెను. లోనిసామానుకును నష్టము కలిగెను; ఈజెప్పిలిక్ యోడను హిక్ స్టాంటన్ వద్ద డెవోట్స్ టెల్లు వెలిసినవార్త ప్రకటనచేయడలేదు.

రాజకంఠులు లండను కేరట.

శత్రువిమానములు బాంబుల వేయక పూర్వమే సాండింగ్ హామునుండి బయలుదేరి శ్రీరాజుగారును రాణిగారును లండను నగరమును సురక్షితముగ కేరి.

రె.డుగ్గుహములు ధ్వంసముగట.

లండను జనవరి 20:—కింగ్సులిక్ వద్ద రెండుగ్గుహములు ధ్వంస మయ్యెను. మరియుక దానికి జెబ్బులుతగిలెను. ఒకవట్ట వాడ హుడుడయ్యెను. మరియుగ్గుహనుపులకు దెబ్బలుతగిలెను.

సాండింగ్ హామువద్ద నష్టము.

సాండింగ్ హామువద్ద కలిగిననష్టము తెలియలేదు.

లండనునందలి ప్రత్యేకరక్షకశట్టలు.

గాలియోడల రాకసందర్భమున లండనులో ప్రత్యేక రక్షకశట్టలు రావింపబడిరి.

ఇద్దరు శ్రీలు, ఇద్దరు పురుషులు చనిపోవుట.

లండను జనవరి 20:—నిన్న జర్మనువైమానికులు వేసిన బాంబులవలన కలిగిననష్టము బహుస్వల్పము. యార్ మత్తులో 50 పాసుల విలవగల ఆస్తికి నష్టము కలిగినది. ఇద్దరు శ్రీలు, ఇద్దరు పురుషులు చనిపోయిరి. జర్మనీ వారి విమానములు మొత్తము 6 ఇంగ్లండు తీరమునకు వచ్చిన వనియు యార్ మత్తు వద్ద వీలిపోయి కొన్ని ఉత్తరముగాను, కొన్ని దక్షిణముగాను వెళ్లినవనియు తెలియుచున్నది. ఇంగ్లండుమీదికి వచ్చినవి సామాన్య విమానములుకాని జల్లెనులు కావని అధికారులు చెప్పచున్నారు. క్రొమరు పట్టణాధికారులు రాత్రి పూట దీపములను ఆర్పకొనియున్నందున వైమానికులు ఆ పట్టణముపై బాంబు వేయుటకు పీలులేకపోయినది.

“న్యూయార్క్ హెరల్డ్ ట్రిబ్యూన్” అభిప్రాయము.

లండను జనవరి 20:—మొన్న జర్మను వైమానికులు ఇంగ్లండుతీరమునందలి పట్టణములపై బాంబులను వేయుటను గూర్చి అమెరికాదేశమునందలి న్యూయార్క్ హెరల్డ్ ట్రిబ్యూన్ వ్రాయుచున్నది— ఏమిటి? నిరాశవలన ఏమి? చక పిచ్చువలన? లేక ఊరకయే పిచ్చువలన? అసహాయముగనున్న పట్టణములపై బాంబులనువేసి అమాయకులగు జనలను నాశముచేయుటవలన జర్మనీకి ఏమి లాభముకలుగును? తాటస్థదేశములకు యిందువలన జర్మనీయందు నుంచి అభిప్రాయము కలుగుట కలలోనివార్.

ఒక సోల్దరు చనిపోవుట.

లండను జనవరి 20:—బాంబుదెబ్బలు తగిలి వాడపడి యార్ మత్తులో ఒక సోల్దరు చనిపోయినాడు. నాటిరాత్రి చివ్యచీకటిగ నున్నందున జర్మను విమానములు వచ్చిన సంగతి ఎవరికిని తెలియలేదు. వచ్చినవి జల్లెను విమానములో సామాన్య విమానములో? విషయమై వివాదంపడుచున్నది. సామాన్య విమానములు, జల్లెనులుకూడ నున్నవని యిప్పుడు కొందరు వాదించుచున్నారు. ఇందులో ముఖ్యముగ గమనించవలసిన సంగతి ఏమనగా, నష్టము బహుస్వల్పముగా నుండుట. 6 గురికి మట్టుకు దెబ్బలు తగిలినవి.

ఇంగ్లాండు

సర్ బాక్స్ ఫ్రెంచిగాలికి బహుమతి.

పర్యావరణపురిక లండను విలేఖకుడిట్లు కంఠినంపుచున్నాడు. సెంటుబర్ని లిరుద మను రుష్యావారి వైరికలిదమునందలి మూడవతరగతి దిరుదమును సర్ బాక్స్ ఫ్రెంచిగారి కొనిగిరి.

నూనెలు, నూనెగింజలు

ఎగుమతిచేయరాదు.

లండను జనవరి 20:—నూనెలు, నూనెగింజలు ఈ పర్యావరణపురిక లండను విలేఖకుడిట్లు కంఠినంపుచున్నాడు. సెంటుబర్ని లిరుద మను రుష్యావారి వైరికలిదమునందలి మూడవతరగతి దిరుదమును సర్ బాక్స్ ఫ్రెంచిగారి కొనిగిరి.

ప్రాన్సు.

ఈడరువద్ద కలహా మారంభముగట.

ఇ. వెనువద్ద స్థితిగతులు.

లండను జనవరి 19:—ఆంస్టర్డాం. ఈడరునదిగల్గిన గులు తీవ్రముగ బ్రయోగింపబడుచున్నవి. ఇ. వెనువద్ద స్థితిగతులు క్రమక్రమముగ తృప్తికరమగుచున్నవి. పట్టణవాసములు వేలకొలది తమతమ గృహములకు వచ్చిరి. క్రొత్తగా చాల చుంది బ్రిటీషు సైనికులవచ్చిరి. వాతావరణము తృప్తికరమగు నొందగనే శత్రువులవెబడ నారంభింతురు.

ఫ్రాంచివారి యంత్రామి మునిగిపోవుట.

పారిసు జనవరి 19:—డాన్ నెల్సును నిలబెట్టిన కావలి గాయుటకు నియమింపబడిన సత్కారము ఫ్రెంచివారి యంత్రామి జనవరి 15 తేదీ తన నాకాడక భాగమును తేలేదు. ఈ యంత్రామి ముంచివేయబడినది విదేశీయ పత్రికవలన తెలియుచున్నది. తురుప్పు లాయంత్రామియందలి నావికులలో నొందరిని గాపాడెరట.

సాయిస్సాన్సువద్ద శాంతిముగ నుండుట.

లండను జనవరి 19:—సారిసునండిట్లు ప్రకటింపబడెను. సాయిస్సాన్సు ప్రాంతముల శాంతిముగ నున్నది. బాయిలా ప్రేమరువద్ద మరల కటడము నొకదానిని స్వాధీనపరచి కొంటిని.

పరాసుఅధికారుల ప్రకటన.

లండను జనవరి 19:—పారిసునండిట్లు ప్రకటింపబడెను. తెల్లయంఘము మంచు దిక్కుముగ తురిసెను. అప్పడప్పుడు ఫిరంగి యుద్ధములు జరిగెను. ఆరానువద్దను మంచు గురిసెను. ఇచ్చట ఆ నేకసారులు శత్రువుల ఫిరంగులను మర ఫిరంగు లబాదినవి. లా బాయిల వద్ద కొంచెము తీవ్ర కలహము జరిగెను. కాని శత్రువులు మరల మగనై బడలేదు. సెంటు సాల; సాయిస్సాన్సులపై శత్రువులు ఫిరంగుల బ్రయోగించిరేకాని వారికాల్పలము మనవైబడలేదు. సాయిస్సాన్సు ఫిరంగి యుద్ధములుజరిగెను. బాయిలా ప్రేమరు వద్ద 100 సొటన్ల పొడవున జర్మనీవారి కందకములు మనస్వాధీనమున నున్నవి. వానెసునుందు మంచు గురిసెను. ముఖ్యము గా పాండివాటు, ధానాలివద్ద చురుకుగ ఫిరంగి యుద్ధము జరిగెను.

లండను జనవరి 20:—పారిసు నేటిమధ్యాహ్నము పరాసుఅధికారుల టిట్లు ప్రకటించిరి:—న్యూయార్క్ వద్ద చురుకుగ ఫిరంగుల యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఈజరుకు ఉత్తరమున మేము నిర్బంధించిన నందెనను శత్రువులు ధ్వంసము చేయుటకై యత్నించిరి. ఆక్రడ వారు రక్షించుకొనుటకు, చేసికొనిని యేర్పాటులకు, సెయంటు జార్జి నుపొలమునొద్ద దుర్గమువలె చేసిన యేర్పాటులను మేము ధ్వంసము చేసితిమి ఇ. వెనువద్దగి కొంత ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది. ప్లాంగిని జర్మనులు ఫిరంగులువెట్టి కొట్టిరి. జర్మనులు చేసికొనిన యేర్పాటులను వెర్దుపాలన్న, మెస్సిజినులలోని మర ఫిరంగులు, వాగుగా నాశము చేసినవి, నోయసు-డి. లాగురీని శత్రువులు తీవ్రముగ మట్టడించిరి, మేము క కందకమును వదలి వెళ్లితిమి, అరుకాత మేము తిరిగి జర్మనులలో తలపడి, తిరిగి దానిని పట్టుకొంటిమి, సెయంటు జార్జిలో నున్న మా కందకముల ఈకాన్యభాగమునందు శత్రువులు మంచువెట్టి పేల్చివేసిరి కాని మేము ఆ అకాన్యభాగమునొకపడి, జర్మనులను రాకుండ చేసితిమి, పోయంటు వి-మోనసుకు వాయవ్యభాగమున జర్మనుల నుండి పట్టికొనినకందములకు నూరు మీటరులదూరము ముందుకుపోయి నిలవడితిమి, మేము జర్మనులమీద పడగా వారు తిరిగి మనమీద పడిగాని ప్రయోజన మేమియు వారికి కలుగలేదు. ధానలో ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది. దీని పర్యవసానము మన కనుకూలముగనే జరిగినది.

ముఖ్యము లేవియునులేవు.

లండను జనవరి 20:—పారిసు- ముఖ్యముగ విషయము లేవియును లేవని నేటిసాయంకాలమున ప్రకటింపబడెను.

బెల్జియంనుందు భూకంఠము.

నామవాంఛనాడు సాయంకాలము బెల్జియంనుందు భూకంఠము కలిగెను. నష్టము బహుస్వల్పము.

రుష్యా.

రుష్యావారి ప్రకటనము.

పెట్రోగ్రాడు జనవరి 20:—వొరెతెనువారిట్లు ప్రకటించిరి. విన్ మ్యాల్లానది దాటలి యొడ్డునకును వార్జానండి న్నూనాకుబోవు యినుపదాకిని మధ్య ప్రదేశమున 17, 18 తేదీ 19లందు పోరాటము జరిగెను. కాని యిదియంతముఖ్యమైనవికావు.

తీవ్రమగుపోరాటము.

కొనోపొ గ్రామమువద్ద తీవ్రముగ పోరాటము జరిగెను. శత్రువుల వెడ్డఫిరంగుల నణచితిమి.

జర్మనులు వెనుకకు నొట్టబడుట.

సోక్రెయిక్ వద్ద జర్మనీవారు మరల గలిసినపుడు వారి కుక్కుడు నష్టమును గలిగించి వెనుకకు నొట్టితిమి.

జర్మనీవారు ఫిరంగుల బ్రయోగించుట.

విన్ మ్యాల్లానది వెలుతీ (ట్రున విన్ మ్యాల్లానది, నిబ్బొ విట్టి అరు రుష్యావారున్న స్థానములపై 17 తేదీని జర్మనీవారు ఫిరంగుల బ్రయోగించిరి.

ధ్రులుపెచ్చుట.

ఒకకేవుల విషయమును, దీని మూలమున నానార ప ధ్యాములభిరేదెంతవరకు పెచ్చిందో యువ విషయమును రన్నిమాక్ గారు పరిశీలింపుచున్నారు.

ఒక భటుని జాబు.

కొల్లు ప్లేయియలో రెండవపటాలములోని యొకభటు డిట్టు వ్రాయుచున్నాడు. శత్రుజన్మదినోత్సవమున మామను జర్మనీ వారికి నెంతమాత్రమును స్నేహభావపూరిత కార్యములు జరుగలేదు. డిశంబరు 22 తేదీ రాత్రి నెందలు శత్రుజన్మ దినువలెకును తీవ్రపోరాటము జరిగెను. మేము స్వాధీనపరచు కొనిన కందకములనుండి మమ్మును వెడలకొట్ట జాలక సముద్ర పుకట్టి నొక దానిని తెవరక, మమ్మును ముంపుబ్రతుత్తించిరి. నాలుగుగులు లోతువరకు నీరుకచ్చెను. వాతినాలుగు గంటలకాలము మనవైబడి జర్మనీవారు పోరి కాని యపజయము నొంది వెనుకకు వెళ్లవలసినవారైరి. గాయముల దివిదవారు మునిగిపోయిరి. నీరిని గాపాడుట దుర్లభముగా నుండెను. ఇయ్యదియే మాకు విచారము కలిగించెను. డిశంబరు 21 తేదీని మా డెవ పటాలమువారునచ్చి బహుత్వరలో కందకముల ద్రవ్యముమ్మును విడుదల చేసిరి.

బెల్జియము

కార్డినల్ మెన్సిరుగారు తమ ముసల్మనత్వని దెల్పుట

ఆంస్టర్డాం జనవరి 19:—దేవాలయముల తొచ్చుట తమ సందేశమును బలాత్కారముగ లాగికొనుట వానిని జదివిన చో కక్షింతుమని చెదరించుట తమ్మును నిర్బంధించుట లోనగు జర్మనీవారి కృత్యముల మూలమున కార్డినలు గాలెన తమ యొక్కయు తమకొంది గురువులయొక్కయు మర్యాదకు భంగము కలిగెనని కార్డినలు మెన్సి గారు తీవ్రముగ తమయనమ్ము తని దెల్పుచు గురువులకు వ్రాసిరి. తమవిధానము కృత్యము ను నెవ్వరించినందులకు గురువులను వారభిసంజించిరి.

నోబిలు బహుమతానము

బెలిజిజియు ప్రజలకమ్ముటకు యోచన
లండను జనవరి:—లోకములో బాంబిసాపనకై యత్నించు వారికి ప్రతివత్సరము నోబిలు బహుమత మియ్యబడుచుండును. దీనిని బెలిజియు ప్రజల కయ్యవలసినదని వాస్తవము కమ్ముటీవారికి పంపుట కై ఫ్రెంచి డిప్యూటీలోక్ పిటమనును తయారు చేయుచున్నాడు.

ఇటలీ.

ఇటలీయాలలోని భూకంఠము.

పత్రికల పెచ్చుక.

కోము జనవరి 19:—భూకంఠోపశ్చర సందర్భమున ప్రజలు చూసిన దేశభక్త్యము, సంప్రదించుచు నుదార సాహసములు ఇటలీవారి యువప్రజల జిత్తునొత్తి నీతిసంకల్ప రలో విముక్తికొంది యాగంధకుముల విషయమున నర్వసిద్ధముగ నుండ నిశ్చయించిరిని దెలుపుచున్నది.

ఈవిధము సంభవించుట కలన రాజకీయశక్తి యందు మాన్యుకలుగునని దోచుటలేదు. ఏతడును నెంతటి కార్యము జరుగజేయునో చెప్పబలమనియు అట్టియాకస్మిక సంభవముల విషయమున నిటవీరారు సంస్థలును నుండనిదో బాహ్య ప్రపంచమునో సంబంధరహితు లగుదనమును హెచ్చరింపుచు నావృత్తికిలు వ్రాయుచున్నవి.

హోలండు.

దచ్చివార్షికుల ధ్వంసముగట.

లండను జనవరి 20:— ఆంగ్లాండు. వెల్లూరియందలి యుద్ధగనిని దాడుటచే దచ్చివారి ప్రేమకాటి ధ్వంసమయ్యెను. ఏడవోనివారికిగాయములు దగిలెను.

స్వీడను.

స్వీడను స్త్రీమరులో నిష్కపుట్టుట.

లండను జనవరి 20:— ఇంగ్లాండులో ఆను స్వీడను దేశ భూమిమరు మిలేనాలుదాడులలో నుండగా నిష్కపుట్టి దానిలోని జనపసారకు చాలనష్టము కలిగినది.

జర్మనీ.

జనరలువాను ఓపికాగారు

చనిపోవుట.

లండను జనవరి 20:— ఆంగ్లాండు. జనరలువాను ఓంక్లూగురు చనిపోయిరి. యుద్ధములో నెట్టెంబరు నెలలో వెల్లూరియిన జోనిమురా కుమారుని కిష్కడు నింపాదిగనున్నది నిరీక్ష్యుడు పోలండులో యుద్ధము చేయుచున్నాడు.

హాల్లాండు

నదిలోపడిన ఇంజనీరు.

హాల్లాండు జనవరి 20:— హాల్లాండులో బోటుమీద ఎక్కువ శక్తిచేయుచుండగా ప్రవాహవేగమువలన బోటుతల గ్రంధులై హాల్లాండునునిసివల్ ఇంజనీరు రాబర్టుసన్ గారు నదిలోపడిపోయినది తెలిపితిమిగా! వీరిబాడ యంతవరకు తెలియలేదు. మరికొంతమంది యు-రోపియనులు వీరిని వెదకుటకు నేడు హాల్లాండునుండి వెళ్లిరి.

కలకత్తా

బంగాళములో బందిపోటు.

ఇయవెట్టి తేయ రూపాయలనులాగుట.

కలకత్తా జనవరి 20:— బిర్మరముజ్జియాండలి మాచాగ్రామములోని బాబుచంద్రకాంత గోనుగారి యింటిలో నొకమందిపోటు జరిగెట్లు తెలియుచున్నది. పదిపందెడుగురు యువకులు భోజనము భరించి, కట్టలు, తుపాకులు, బల్లెములు పట్టుకొని, అర్ధరాత్రుముకే గోనుగారి యింటిలో బడిరి. దొంగలొక తుపాకిని వేసి, తరువాత చంద్రబాబును పిలిచి, స్వల్పకేసుమిలి నొకదానిని, స్థాపించుటకై వేయరూపాయ తియ్యవలసినదని కోరిరి. సొమ్ము వెంటనే యియ్యనియెడల ఇంటిలోనివారి నందరిని చంపుమని కడువెట్టిరి. దానిమీద చంద్రబాబు సొమ్ము చెల్లించగా దొంగలు వెళ్లిపోయిరి. 24 వందరూపాయలలో మాతియోగ్రామమునకు నికసింపుచున్న మహిమ చంద్రబాబు అనువారి యింటియందు మరియొక బందిపోటు జరిగెట్లు తెలియుచున్నది. ఈ దొంగల గుంపులో మహమ్మద్ యులయ, వేమవరపుబ్రహ్మపురారుకొందరునున్నారు. వీరు 17000 రూపాయలను దోచుకొనిరట. ఈసొమ్ము ఒకకలకత్తాజమీందారునిది. పోలీసువా సొందకమున విచారణచేయుచున్నార.

కలకత్తాలో మురుగునీరుపోవు యేర్పాటులు.

గవర్నరుగారు ప్రాంధించుట

కలకత్తా జనవరి 20:— మునిక్టోలాలో మురుగునీరుటకు చేసిన యేర్పాటులను నేటియదయమున, గవర్నరుగారు ప్రారంభించిరి. నలుబది నాలుగు అడుగురూపాయలను ఎత్తుచేసి వీరిని నిర్మించిరి. స్వీట్జర్లనుకును, అప్పుడు సర్కులరు నోట్సులకు మధ్య 4 వందలయకరముల అనాలోగ్య ప్రవేశమున్నది. ఈప్రదేశములోని మురుగు నీటివలన అనలకు భావును. వర్ష కాలములో కలకత్తాలో నీరుగిలుచుండవలసినదే ప్రతిమరుగునెన్నియో యేర్పాటులుచేయబడెను. వానిలో నొకయొకటి.

హిందూదేశపు యెగుమతులు.

కలకత్తా జనవరి 20:— హిందూదేశపు యెగుమతి దిగుమతులను గురించి, అధికారులు ప్రకటించిన లెక్కలనుబట్టి

యాదగా కడదిన నవంబరునెలలోకంటెను, డిసెంబరులో మరింత తీగించినవని తెలుచున్నది. డిసెంబరులో కొన్ని దినములలో పనిపాటులు జరుగలేదు. నవంబరు మొదటి రెండువారములలోకంటె 1 డిసెంబరు మొదటి పక్షములలో యెగుమతులంత వృద్ధినికనపరచలేదు. బంగాళములో నూటికి 76వంతులు, బొంబాయిలో 82, చెన్నపురి 44, బర్మ 50 వంతులు దిగుమతులు తీగించినవి. సింధులో దిగుమతులు నూటికి, 7 వంతులు వృద్ధియైనవి. ఇక యెగుమతులన్ననో బొంబాయిలో 4 1/2 వంతులు, బంగాళములో 82, చెన్నపురి 88, బర్మ 12 వంతులు తగ్గి సింధులో 20 వంతులు పెరిగినవి.

నల్ హార్ కోర్టు బట్టర్.

కలకత్తా జనవరి 20:— కోర్టు బర్మాకు లెట్టెనెంటు గవర్నరుగ నియమింపబడిన నల్ హార్ కోర్టు బట్టరుగారు నేడు హార్డింజిహస్తలును, కలకత్తా యూనివర్సిటీ ఇన్ స్టిట్యూటును దర్శించిరి. వీరివెంట కలకత్తా విశ్వ విద్యాలయమునకు శైన్ కన్సులరు డాక్టరు సర్వాధికారిగారుకూడ నుండిరి. బట్టరుగారు విద్యార్థులతో ప్రసంగించి వైస్రాయిగారుచెప్పిన మాటలను ప్రతివానితోను చెప్పిరి. యూనివర్సిటీ ఇన్ స్టిట్యూటువద్ద ఉపన్యసించుచు బట్టరుగారు ఇట్లువక్తసించిరి! హార్డింజి ప్రభువరనికి ఆనేక కష్టములు కచ్చి నను యుద్ధము వలన ఎంతోఆతురత కలిగినను హిందూదేశపు విద్యార్థుల యోగక్షేమములను గురించియు ఆభివృద్ధి గురించియు ఆయన ఒక్క నిమిషమైనను మరువలేదని నాకు వారితో కలపరిచయమువలన తెలియెను. హార్డింజిగారి పరిపాలన కరతరములవారిచేష్ట ప్రియంయందుకొనబడును. హిందూదేశపు విద్యార్థులకూడ మునలివాండ్రగువరకు హార్డింజి ప్రభువరకు తమవైచూపిన దయకు ఆయనను మరువరనుటకూడ వాస్తవము.

బారిసాల కుట్రకేసు.

కలకత్తా జనవరి 20:— బారిసాల కుట్రకేసు బారిసాలు జాయంటు మేజిస్ట్రేటుగారివలన విచారింపబడుచున్నది. ఇది వరకీకేసులో కీషింపబడిన ముద్రయ యొక డిప్యూటీ సామ్ర్యమిచ్చుచున్నాడు. సమీక్షసభ్యులకు గురించియు, తాము చేసిన 18 బందిపోటులను గురించియు నితడు తెలియజేయుచున్నాడు. సిల్వెట్టులోని మాల్వీబహదూర్ నెహ్రోహాయిను తీసికొనిపోవుమండగా ప్రేలిచనిపోయెను. ఇతడెవరై నిదియంత వరకు తెలియలేదు. ఇతనినిగురించి సాక్షికొన్ని సంగతులు చెప్పుచున్నాడు. మాల్వీబహదూరు సబుడివిజలు ఆఫీసుకు కెన్టెను బార్డును గారియు తరువుననుసరించి 1912లో ఆశ్రమసభ్యులనుకొందరిని పట్టుకొనిరి. వీరిని పట్టుకొనినతరువాత, బార్డునుగారిని తమయింటి ముందరచంపుటకై యల్పించబడినది. బార్డునుగారి గుమ్మమందొకబాంబుప్రేలి, ఒకడు చచ్చిపడిపోయెను. ఇత డెవరై నది తెలియలేదు. ఈ విషయముగురించి పోలీసు వారుబాడను తీయలేకపోయిరి. సోమవారమునాడీ సాక్షియిట్లు చెప్పెను. ఈ చనిపోయినవాడు యోగీంద్రమోహను చక్రవర్తి. ఇతనినిరాయ నంద్రదసికూడ పిలచెదరు. మయిమెనుసింగు సమీక్షసభ్యులలోనితడు ప్రామాఖ్యమైవాడు. సమీక్షయొక్క ఆయధములు, మందు సామగ్రి యితిని స్వాధీనములో నుండెను.

బొంబాయి

మునిసిపాలిటీవారిమీద కేసు

బొంబాయి జనవరి 20:— మాతుంగలో నికసింపుచున్న యొక హిందూపుయొక్కయల్లు నివాసయోగ్యముకాదని మ్యునిసిపాలిటీవారుతలచి వారుఆయింటికి సురామస్తుచేయించువరకు నందు నికసింపుచుండదని అతనికి నోటిసు చేసిరి. తక్షణద్యేషమాని వారట్లు చేసినదియు తనయల్లు నివాసయోగ్యమైనదే యనియునతడు 4వ వైసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట కేసుచేసెను. మేజిస్ట్రేటురాగా కేసును తొగిసివేసిరి.

బస్లో గాయముల దినినవారు

బొంబాయి కేరట.

బొంబాయి జనవరి 20:— మంగళవారమునాడు బస్సానుండివచ్చిన వారొకనా యను నోడమీద చాలమంది గాయపడిన వైసికలువచ్చిరి.

ఆగాఖానుగారి తల్లి.

బొంబాయి జనవరి 20:— ఆగాఖానుగారి తల్లియగు అలీషా అనునామె టర్కీదేశమునందలి కెర్ బెల్లాకు యాత్రకు వెళ్లెను. టర్కీ యుద్ధములో దిగిపట్టుకొనింది ఈమె ఎక్కుడున్ననో ఏమిటో తెలియలేదు. ఇప్పుడు ఈమె సరిసియా దేశమునందలి మహమ్మూరా నగరముచేరినట్లును, వయ్యవారము బొంబాయి చేరునట్లును తెలియుచున్నది.

బొంబాయి బర్తావ రక్షకంపెని

లాభమును పంచివెట్టుట.

బొంబాయి జనవరి 20:— 2800 రూపాయల భాగముల మీద 700 రూపాయలలాభమును, 125 రూపాయలదానిమీద 35 రూపాయలను పంచివెట్టుటకై బొంబాయి బర్తావ రక్షకంపెనీవారు నిశ్చయించిరి. ఇదివరకు పంచివెట్టినలాభము కలిపికొని మొదటివానికి 1000 రూపాయలను రెండవవానికి 500 రూపాయల వంతునను లాభమువచ్చినది.

గొప్పనా రియింటు నివాహము.

బొంబాయి జనవరి 21:— బొంబాయి గవర్నరుగారి కార్యనిర్వాహకసభలో మెంబరుగను విద్యాశంకర్ పట్టనీగారిమేనల్లునకును జయలక్ష్మీకిని నిన్న నాయంకాలము వివాహమైనది. ఈవెండికి బొంబాయి గవర్నరుగారు, వారిభార్య, ఆనరబుల్ సర్ రిచ్చర్డ్లూయింబు, క్లాడుహిల్ బొంబాయి విషప్యగార్లుకూడ దయచేసిరి. వెండియల్లు ఆనందకరముగ నుండెను. వెండికూడుడు హిందూద్రువులనుధరించెను. విలువ గలపాగా వెట్టుకొనియుండెను. అందరను ఆపాగావంకనే చూచుచుండిరి. వెండికూడురై చక్కని జరిచిరెను కట్టుకొనెను.

దక్షిణహిందూస్థానము.

నీలగిరి వాలంటీరు రైఫిల్సు ఇన్ స్టిట్యూటు.

బర్మనుగారిమీద దావాచేయుట.

ఉదకమండలము జనవరి 20:— నీలగిరి వాలంటీరు రైఫిల్సు ఇన్ స్టిట్యూటుసొమ్ములో 1,181 రూపాయలు తగ్గినందున కమేండరుబెర్మనుగారిమీద దావాచేయబడెను. ఈఇన్ స్టిట్యూటులో 20 మంది సభ్యులకంటె నెక్కువమంది యున్నారనియు, అందుచే రిజిస్టరుచేసికొనినగాని వీరు దావాచేయుటకు వీలులేదనియు ప్రతివాదిపక్షమున వాదించబడినది. ఇది చాల ముఖ్యవిషయము. కేసు 28-వ తేదీకి వాయిదావేయబడినది.

కూనూరు మునిసిపల్

లంచముకేసు

ఉదకమండలము జనవరి 21:— ఇదివరకు కూనూరు మునిసిపల్ మేనేజరుగను యాతడు ఒక నాకరువద్ద లంచము పుచ్చుకొనెనె, నేడు జిల్లాకలెక్టరుగారు చార్జి చేయుచు ఇట్లు వ్రాసె:— ఈకేసులో ముద్రాయిగనున్న యాతడు మునిసిపల్ మేనేజరుగనుండి 1914 సం॥ ఫిబ్రవరి 10 వ తారీఖునకు రుప్పన్న పిల్లే అనువానివద్ద 16 రూపాయలు లంచముగ తీసికొనినాడు. ఇండియన్ పీసల్ కోర్టు 16 వ సెక్షను ప్రకారము మోపబడినది. ఓవర్ సీయరు 40 రూపాయలు లంచముపుచ్చుకున్నందున ఆరెస్టుమీదకూడ యిదేకేసు మోపబడినది. తామీనేరము చేయలేదని దోషములు వాదించుటకు ఫిబ్రవరి 4, 5, తారీఖులకు వాయిదా వేయబడినది.

కునూరు

కొండరాళ్లు రై నురోడుకు ఆడ్డముగా పడుట.

కూనూరు జనవరి 20:— కూనూరుకు వెళ్లరైలు రోడ్డు 7 వ మైలు వద్దను 8 వ మైలు వద్దను కొండరాళ్లు విరిగి ఆడ్డముగా పడినవి. 8 వ మైలు దగ్గర కేటి సాయంకాలములో గా మరమ్మతు పూర్తియగును. కాని 7 వ మైలువద్ద మరమ్మతు నాలుగురోజులు పడును. ఉదకమండలము నుండి 2-55 గంటలకు బయలుదేరురైలు కూనూరు దాటిపోకుండ ఏర్పాట్లు చేయబడినవి. టపాలు ప్రయాణికులు ఆపరీక్షములో దిగినదవలెను. ఎక్కువ బరువులేని లగేజీలకూడ అరతికి శ్రేయోచించ బడును.

లక్నో

లక్నో జిల్లా సెషన్స్ జడ్జి మన్ననవేడుట.

లక్నో జనవరి 20:— డిసెంబరు నెల తే. 16 ది నాడు తాను ఓర్పులేక బాబు సాలిగ్రాంగారిని గూర్చి తీవ్రముగ మాటలాడినందులకు విచారమును తెలిబుచ్చుచు లక్నో జిల్లా సెషన్స్ జడ్జిగారు నిన్నిటినినము కోర్టులో బహిరంగముగ పలికి అయోధ్యస్వామివాది సంఘమువారు వెనుక కొన్ని సందర్భములలో అన యట్టిప్రవర్తనను గురించి మొఱివడిన విషయమును పురస్కరించుకొని వారు ఇకముందు అట్టి ఫిర్యాదులు చేయుట కవకాశముండదని ప్రతీతిపరిచిరి. సాలిగ్రాంగారును, స్వామివాది సంఘముపక్షమున బార్నిబ్యాక్స్ గారును అభిన్నపము సంగీకరించిరి.

అలహాబాదు

సర్ వెంట్రైక్ ఛీఫ్ గారు.

అలహాబాదు జనవరి 20:—వీరు ఈవారపు మొయలు స్త్రీమధ్యలో ఇండియాకువచ్చి బాంబాయిలో వైస్రాయిగారి కలసికొని వారితోగూడ సంచారముచేతురు.

మరణవార్త.

లండను జనవరి 20:—బ్రిగిడ్ జెనరల్ వాటర్ సొయిల్ గారు చనిపోయిరి.

సర్ జేమ్స్ మెస్ట్రుగారిపర్యటనము

అలహాబాదు జనవరి 20:—గోరఖ్ ను విభజింపని యెడల, జిల్లా కచ్చేరీలు దోరియాలో పెట్టుబడును. వీరిని పెట్టుటకు నూచింపబడిన ప్రదేశమును మెస్ట్రుగారు పరీక్షించిరి. కొత్తగిరిపంపడిన గోరఖ్ ను మెస్ట్రుగారు భవనముల ప్రవేశోత్సవమువీరుజరిపిరి. మధ్యాహ్నముయూనియనుకట్టులో మానసియులగు బాబు నరసింహప్రసాదగారు చేసినవిందుకు దయచేసిరి.

ఒకప్రమాదము

కట్టుసమీపములో వీరికొక ప్రమాదము చిప్పినది. వీరు కూర్చుండిన మోటరుకు కట్టుసమీపమున, మరియొక మోటారుబండిఅడ్డముగ వచ్చినది, వై వాడుగ్రహమువలన, కెప్టి వెంటు గవర్నరుగారు కూర్చుండిన బండినితోలువాడు ప్రక్కకుతిప్పి కొట్టుకొన కుండచేసెను.

లాహోరు.

ఫిల్మీ కుట్ర కేసు.

అప్పీలు విచారణ.

లాహోరు జనవరి 20:—ఫిల్మీ కుట్రకేసులో మద్య యిలను దొరతనమునామక, చేసిన అప్పీలు లాహోరు చీఫ్ కోర్టులో విచారింపబడుచున్నది. దొరతనమువారిపక్షము వాదించుచు రాను ఆరోప్తముగా జిల్లా సెలవిచ్చిరి:—రానవిహారి పోలీసు గూఢచారియని మద్యయిలు వాదించుచున్నాడు. అమీరుచందు యింటిలో బాంబుడిప్పు దొరకుటవలన వీరి వాదము ఖండింబడుచున్నది. ఒకవేళ రానవిహారి బాంబును పెట్టియుండిన యెడల, వారు దానిని కనుగొనుట కంతకాలము పట్టియుండదు. మరియు, పేర్లుడుపడ్డమై యుండు నేమోయని పోలీసు ఉద్యోగి చెప్పకరకును, పెట్టి దానిని ఆడించి చూచియుండదు. ఆంగ్లేయులను, చిత్రకథ చేయవలసిన దన్నివ్రాసిన కాగితము వలన అమీరు బంధుభారతీ తెలియ గలదు. రానవిహారి బాలరావును యెరగు ననియు, బాలరాజు వసంతకుమారునకు పని యిప్పించుట కాల్గించింపెననియు, రుజువు పడుచున్నది. బాలరాజు బాలముకుండున కొక బాబును వ్రాసెను. అది పరిహాసమునకై వ్రాయబడలేదు. కుట్రదారు లొకరి కొకరు వ్రాసినట్లుగనే యున్నది. ఇంకను వాదము జరుగుచుండగనే కోర్టులుపువలచేయబడినది.

బర్మా.

లండనునుదీపులు

ఉద్యోగపు మాన్యులు

రంగూను జనవరి 21:—అండమాను దీవుల కమిషను లో న్యూనియరు మెంబర్లుగనున్న వారికి ఇతర ఉద్యోగములు యిచ్చి ఇండియాకు బదిలాయించిరి. ఈకారణమువలన కమిషను స్థితినిబోయినది. వైటు, హార్వే ఇడెన్సు, ఆస్టాంజేగ్, గార్ల కొంతకాలమునకు అండమాను దీవులనుండి వెళ్లిపోవుచున్నారు. వీరి బదులు ఇండియా పోలీసుకాఫి నుండి కొంత మందిర యేరి నియమింతురు

బర్మాలోకత్తువులగు విదేశీయులు.

వ్యాపారముజేయు సమ్మతినిచ్చుట.

రంగూను జనవరి 21:—బర్మా విదేశీయులలో కత్తు దేశములవారగు నీక్రిందివారు నిర్బంధకహితముగ వ్యాపారము జేయుననుచుండెడిరి. రంగూనులోని ప్రాచీను హోటలు మానే జరు(2)రంగూనులోని అమెలియార్యురతోటహోటలుగ ముల్లయదొరసారి(3) నంటులో వంటచేయు కంట్రాక్టు గువారమ్. తాము బర్మాలోకత్తువులనుండి నీరియాలోని విజృంభితులను అడ్డకుయిచ్చి, అడ్డకుల లాభమును వసూలుజేయుచు తమతరపున పనిజేయుటకొక ముల్త్యుతన నియమింపవచ్చునని రంగూనులోని హోగ్ మీ ప్రధాన దొరసారిగా రనుమతి వడిసిరి.

ఫిల్మీ

50వేల ధర్మము.

ఫిల్మీ జనవరి 20:—కోవిట్ జమీన్దార్ గు షేక్ సర్ మూబారక్ 25 సుభాగారు యధర్ధమిలో వైద్యోపచారము చేయు రెడ్ క్రాస్ ఆంబ్యులెన్సు సంఘమునకు 50వేల రూపాయలను యిచ్చిరి. ఈ ధర్మమును వైస్రాయిగారు నందన పూర్వకముగ స్వీకరించిరి.

వైస్రాయిగారి పర్యటనము.

ఫిల్మీ జనవరి 21:—వైస్రాయిగారు శేకు ఫిల్మీనండి బయలుదేరుదురు. ఇదివరకు ప్రయించిన తారీఖుల ప్రకారము ఆయాపట్టణములలో మకాముచేయుదురు. వైస్రాయిగారి వెంటవారి కుమారులగు ఆనరబిల్ ఏ. హర్షింజిగారు, ఎర్ వెంట్రైక్ ఛీఫ్ గారు. సర్ జేమ్స్ మెస్ట్రుగారు, లెఫ్ట వెంటు కర్నల్ సర్ జేమ్స్ రాబర్ట్స్ వి యి. యస్ మేజరు జే. మెకంజిగారు, ఏడీకాంగులు, ఆనరబిల్ కెప్టెన్ డబ్లియు. యల్. గ్రాహ్లాగారు, కెప్టెన్ జే. జి. సీ. హార్వేగారు, కెప్టెన్ డబ్లియు. ఏ. జానుగారు వెల్లుదురు.

వైస్రాయిగారికి వచ్చిన యధ్వార్తలు.

ఫిల్మీ జనవరి:—స్వప్నేలు వెక్రెటరీగారు వైస్రాయిగారికి ఈక్రింది యధ్వార్తలను పంపిరి.

ప్రాన్సులో యధ్వము

ఫ్రాన్సు బెర్లియును యధర్ధరంగములలో బురదవలన నేనలుచుండుట కట్టుటవలనలెని వోట్లతప్పకత్తిక ప్రదేశములలో ఇరుకత్తులనేనలుచు చురుట పని చేయుచున్నట్లు ఆగపడుచున్నది. సోయిసస్సు, వెర్నెల్ లెక్క మార్చేమియు కలుగలేక. ఓసిస్ లాపిటరు వై పున ఇంకను జర్మనులచేతులలో నున్న ప్రదేశమును ఫ్రెంచిసేనలు పట్టుకొనినవి. ఈప్రదేశము ఫ్రెంచివారిచేతికి చిక్కుట వలన సెంటుమిథోను ఆక్రమించుకొనియున్న జర్మనుసేనలకు యధ్వనామగ్ని ఆహార పదార్థము, సేనలుకమ్ముటకు వీలులేకుండపోవును. ఇంతేకాదు జర్మనులు వర్షమువై పడుటకు కూడదుర్లభమగును.

వెర్నెల్ వర్ష యధ్వము.

కనులారచూచిన ఫ్రెంచివాడిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—ఎయినదిహాంగి ఒక్కవం రెండుపపు తక్కినవన్నియు ధ్వంస మగుటవలన జర్మనీవారు వెనుకకు వెళ్లవలసివచ్చినది. వెర్నెల్ వర్షము ధ్వము డిశంబరు 21 వ తారీఖు నుండి జరుగుచున్నది. ఈ యధ్వము వలన సేనాముఖము 14 మైలు వెలిగినది. ఫ్రెంచివారు 12 మార్లు జర్మను సేనల వైపడిరి. 20 మార్లు తమవైపడిన జర్మనులను ఫ్రెంచివారు వెనుకకుకొట్టిరి. ఫ్రెంచివారు పట్టుకొనినకో డిట్టముగ బలవరచియున్నది ఇది చాలము ఖర్చుమైన పథలము ఆల్ చాన్ పరగణాలోని జర్మనుల సాహాయ్యమునకు కొత్త సేనలు వచ్చినను ముందుకు నడచుచున్న ఫ్రెంచిసేనను ఆపలేకుండ యున్నారు.

పోల్యాండులో యధ్వము.

పోల్యాండునుండి ముఖ్యులగు వార్తలేవియు వచ్చుట లేదు. కరవర్షవర్ష ఓడిపోయిన టర్క్ సేనలను రషియను లింకను తిరుముచున్నారు. ఎనికెన్ సేనర్ ఒక టర్క్ సేన ఓడింప బడినది.

సియా.

కాలమానము.

సియా జనవరి 20:—నెల్లూరులో నాలుగుదుక్కుల వాన కురిసినది. ఇతరప్రదేశములలో వానావరణము ఎండి యున్నది. నూచన:—మదరాసులో కొన్నిగావాన కురియును.

క్రైస్తోవయోగ నిర్మాణసభ నోదావరిట్టా కాకినాడ తాలూకా ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామములలో సుమారు 2 సంవత్సరముల క్రిందుట. వైద్యకనబంధముగా “క్రైస్తోవకత్తువు పుస్తకాల యము” అనుచేతన నెలకొల్పబడిన పతకమందెరము సానాటికి అభివృద్ధికొందుచున్నది. ఇప్పటికి రూపాయి 200 గ్రామములలోగడను కొన్ని తెలుగుఇంగ్లీషుక్రైస్తో రాజముల తోడను అగ్రానుచున్న యెదివిజ్యమును గ్రామములలో గొందలు ప్రతికాడికమును చురువుగనుటకు క్రైస్తాముకులై వచ్చుచు సభాభివృద్ధి గాంక్షించుచున్నారు. అవి పులకర్తి వెంకట్రావుగారు వ్రాయుచున్నారు.

జొబులు.

యజ్ఞము.

అయ్య, పూర్వకాలపు యజ్ఞాలకు యిప్పటియజ్ఞాలకు భేదం ఉంది. పూర్వం “అగ్ని సమస్థో విద్యాకా జాతపుత్రః కృష్ణ తే నిశోగి” అను స్తోత్రము సారముగా, భవంతుడుగాక, శక్తి మంతుడుగాన, వేదవేదాంగములు చదివిన వాడుగాను, కుమారుల గలవాడుగాన, నల్లని వెండ్రుకలు గలవాడుగాను. (అనగా నడిచుచున్నవాడు) కోగములేని వాడుగాను ఉండాలి. ఇప్పుడో అగ్నికార్యమంతా తలక్రిందైగది. “అగ్ని—ముక్తియైతి దబ్బుగడించువాడు, సమస్తో. శక్తియుడిగి కాటికి కాల్చుచాచినవాడు, విద్యాక—కందు కాగడాలువేసి వెతికివా వేపుముక్కులు పొట్టలోలేక పుక్కిటిపురాణంచెప్పగలవాడు జాతపుత్రః—నాయనాయని పిలిచేవారు గలవాడు, కృష్ణ—వెరుగుబుడ్డికల నెడినవెంట్రుకలు గలవాడు. నిశోగి—కూర్చున్నచోటనుండి కదలలేని స్థితిగలవాడు.”

బరి, బరి, ఈఅగ్నికార్యమైతే అందఱు సోమయా జులు కావచ్చును. యాచనచేయు శక్తియుంటే దినదినం యజ్ఞాలు, యగాలుచేయవచ్చును. ప్రతియూర వైశ్యులం యుగదా. ఇలాటి కార్యాలకు విద్యుత్తువుస్తూలు, నేతిదబ్బాలు ధర్మంగా యిస్తారు. ఇన్నకపోతే గ్రామానిశేమి చీకపడు చుండేమోయని వీరికిభీతి. ఇంకొక దేశోభకారమునకు అడిగితే మావాడ్ని అడిగి చెప్పతానని సున్నాబట్టుతారు. జాతపుత్ర యజ్ఞాలు, కోలుపులు, వీటికి తెగించియున్నారు. ఈ సందు చూచుకొని శాస్త్రులవారై వీలెంతవరకు గుంజుతారు. యజ్ఞంలో మంచి లాభం ఉంది. ముక్తిభుక్తికర్డు. సంకల్పరం గ్రాసం యిట్లోకిగనుండి పడేదే పాటుపిల్లలాదిగ కట్టు బట్టు వచ్చు. అందరు సోమయాజులుగారూ అవి గౌరవించుతారు. సంభావనకు పోలే డబ్బు యిచ్చేవోట రెండుబట్టలు యిస్తారు సభలలో ఆగ్రహానం. ఆగ్రహంబూల వస్తుంది. చెట్టలకు కుండ వాలు. వైకి జాబులు వచ్చు. కొద్దిగో గొప్పగో మాంసం చదిమాడగవచ్చును. బుజా విముక్తుడు కావచ్చును. భూములు కొనవచ్చును. మేడలు, మిడ్లలు కట్టవచ్చును. వీరకన్న యింకొక గొప్పలాభంకర్డు. అదే స్వస్థ సుఖం. అంటే తెలియవా? రంభా సంభాగం.

ఇప్పుడొక సుదేశం తోస్తున్నది. యధ్వములో వచ్చిన వారికి కూడ స్వస్థసుఖంకర్డు. వేసవేలు యధ్వంలో చిమ్ము న్నాడు. వీరాస్వస్థసుఖం ముందుగా అనుభవించాలి గదా. అట్లుంటే అగ్ని ఇంక ఎన్ని యెండవ యజ్ఞంచేసేవారెంతో వస్తుందో తెలియదు. సుఖం మాట అటంచునాము.

పాపము నోరులేని మేకలను నవరంధ్రాలు బిగించి చంపు తారట. ఎంత ఘోరకత్తి. కటికవాడే నయం. కత్తితో ఒక్క సారి నటించాడు. వేదోక్తకన్న కటిక పాదాక్షేపాలు. దూ, సత్కర్మచములు లేనివాడు మానవుడా, కాదు, కాదు, కిరాత కుడు. ఇదేమియున్నావా? “అహంసా సగమధర్మః” అను ఆర్య ధర్మము నేలగలిసింది బలవంతుడు బలహినుని హింసించా? ఒక్కని ము కిర్రకు పలుజంతువులకు బలియిస్తున్నా? దేవుడు కొరునా? అట్టివాడు దేవుడెట్లునా? ఇట్టివెప్పటికి భవంతునికి ప్రీతికాదు. సాధువులైనమేకలను బలియిచ్చేబదులు సరబలిగాని, పులిబలిగాని యివ్వగూడదా లేక తానె బలిగా అర్పణమైన ప్రపంచానికి కడుమేలుగా? భూతదయలేని క్రమపుక్కువా. మతమువలేమా? శాస్త్రముశాస్త్రము? శాస్త్రములలో నున్నదని యెన్ని దుర్మార్గుములు చేయచున్నారు. ఎన్ని నీతిమూర్తులైన కార్యములు జరుగుచున్నవి. ఈ 20 వ శతాబ్దములోకావ నెట్టి ఘోరకార్యములు జరుగుచున్న యిప్పటికి మనదేశము లాగు పకును? వారిని వీరిని నిందించినలా? మేమి? ఇంతకు సంఘమును దూరవలె రిద్దై ప్రదేశములకు పోయి వెలియూ. ఇట్టిమోస ములు, జీవహింసలు, మాంసభక్షణము చేసిన కెరీలేదట. న్యాయ వివక్షలేలేని సంఘము భంగముగాకుండునా? ఇన్ని లోపములుండబట్టే పదకేములు నవ్వుచున్నారు.

ఇప్పుడుచేయవలసిన యజ్ఞాలు యివిగావు. గొత్త గ్రంథి మున్నగు ప్రముఖులవలె తమవ్యవస్థమును దేశసేవకై, దేశో భావణకై అప్పణచేయవలె. సాన్స్కృత్యము చూపవలెను. ఆచార నిబంధన యజ్ఞము. వారివాక వాసేల గుంటూరులోజిల్లాకోర్టు స్టేషన్, మాసముకు 50 కందలరూప్యములు గడించుచు దేశ సేవచేయ మదిసాచిక కొండనెలకమ్ముయ్యవలెనుగారు రిమ కృత్రిమానిరి. ఇట్టిసాన్స్కృత్య మేదిజ మైనయజ్ఞము. ఆశస్య, లాభావేత్తయనిపకువులకు మేకలయూగానియిచ్చిడిదమా యజ్ఞాలవమగవ్వకొని సత్వమునకుమంతుముచుచేయాలి, కొందరును కుండలములను భరించి దేశ సేవకై నిగిరి. ఇట్టి యజ్ఞ పురుషులు యిప్పుడే బయలుపడేవలె. ఎన్ని యజ్ఞములు యింకా ములు వెంటబట్టుయ్య పంసులుగా? యజ్ఞముతో గులహాగ గలవు? ఇందుమోసములేదు. వాంఛియులేదు. సర్వభావోన్మలేదు. కేవలము పదమార్గము. ఇట్టియజ్ఞము చేస్తూచూ మొదలిడుచుమో అప్పుడే మనదేశి యిప్పటికవచ్చును. అప్పుచి మనము భాగుడుమరును. కాంటి కాంటి కాంటి.

హితవాది, గుంటూరు.

చైత్రీయ మహాజననభ

ఇటీవల చెన్నపురిలో జరిగిన సభకు కార్యదర్శులలో నొక్కఁడుగానున్న టి. రంగాచారిగారు (బి. ఏ. బి. యల్.) హిందూమతమును ప్రాచీన వ్యాసములలోని ముఖ్యవిషయములను వివరించినది.

బహుశా సభయందు జనవరణమునకు మై చైత్రీయ ప్రభుత్వం ప్రభావము ననుసరించి చెన్నపురిలోని సభాభిమానులలో ప్రముఖులగువారు డిశంబరు నెలలో 2 నాఠులు సమావేశమై సభ నిబంధనల సవరణను విషయము చేర్చింది. ప్రస్తుతమున్న నిబంధనల ననుసరించి రాజధాని మహాసభయని పిలువబడునట్టి యొకవిధమున సంఘమునకు వ్యాప్తికట్టుమును నడుపుచివారిచే నన్నులని పరిగణించబడిన సంఘమును మాత్రమే ప్రతినిధి నెన్నుకొను స్వాతంత్ర్యమును కలిగియున్నది. ఇది చాల వ్యాప్తి కారణముగనున్నది గాని పరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును కలిగియున్న అన్ని సామ్రాజ్యముందలి అధినివేశములలోని పరిపాలనమును బోలినపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును హిందూచైత్రీయసభగూడ నొనరించవలయునని వ్యాఖ్యానాస్త్రాను గుణ్యములగు మౌఖ్యములను ప్రభుత్వము వారినికొరకుకొప్పుకొనిన అన్ని సంఘముల వారుగూడ ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవచ్చునను తీర్మానమును అంగీకరించునట్లు మహాసభవారినికొరవలెనను విషయమునుగూర్చి చెందుసభలలో ననుచున్నవలెనని. ఇదియొక తీర్మానమునీటిని సక్రమముగ ప్రతిపాదించుట బలపరచుటయగునని జరుగవచ్చును అందరును గూడ సభ్యులైనవారు మహాసభయందేతలందిరి. ఒకరు మాత్రము వామోద్భవాదులను నేను విషయవిధానక సంఘమువారియందు టనుకొనవలెనని. ఈమాత్రమున నిపుడేదోలగి యున్న వారికి సంక్షిప్తీకరముగ నుండేచేయవలెనని మాత్రము కొందరియందు ముప్పుకలిగినది. ఇటులుండగా ఆగిరినెంటుమృగాలలో గూడ బొంబాయికేసిన ప్రధానకార్యదర్శులలోనొకవర్తకు చెన్నపురికివచ్చిరి. అతడున్న పద్ధతినామియులగు వారిలో కొందరి నిపుడాభి ప్రాయమును గూర్చి కొంతవిషయమును ఆయన చెప్పిరిగోనవచ్చిరి. జనవరణములగు నాయకులలోనొకరు గౌరవనీయులగు భూషేంద్రనాథ బాసుగారికి యాంతరంగికముగ లేఖనప్రాసరిని గూడ సభ్యుల చేదంతికిరినది. కార్యదర్శులకు అంగీకరించుటగా నొకటిరెండు రోజులు ముందుగావచ్చి యుండుటచే నైని నడిచిన 2వ సభలో నామె ఖాదనండి. నిరుత్సాహకరము లగునాస్త్రా మై విషయము చెప్పియుండలేదు. కార్యదర్శి బొంబాయినుండి వచ్చిన విమృటనే నిరాకారమున కారుమట్టులు క్రమమైనవి. బొంబాయిలో కొంతమందితో జరిగిన సంభాషణల సారాంశముల వాయన ప్రాసరిగోనిరి. అతివాగు లనబడు బాత్యువాదులు మహాసభ సభలో నామెనెత్తుమునా రియును సాధారణముగ వారిభావము ప్రకటింపువారికి నిరంతరము కృత్రికకేయనియును, మితవాదులని పిలువబడు పద్ధతి పత్తము వారు ప్రభుత్వమువారియెడల సమాకారభావము కలవారనియును వానివలన తేలివది. రెండుపత్తముల వారును గూడ సమాధియునకు లోబడిన రాజ్యమే హిందూచైత్రీయకు లభించవలయు నను నాశ్రయమును మాత్రమే కలియున్నను గూర్చి రాజ్యమును పోయటకు వారకలంబించు వాధకములు భిన్నముగ నున్నవియు సాంప్రదాయము నుండని మొదటి నిబంధన కంగీకరించు పద్ధతిచే బాత్యువాదులకు ప్రత్యేకసంఘము లుండవలయు ననియును అట్టి సంఘములును వానివలన నామెనింపబడిన సభలను ప్రతినిధుల నెన్నుకొను స్వాతంత్ర్యములను కలిగియుండ వలయు ననియును అట్లుంకరించినది. ఈమ మహాసభలో కలసి పనిచేసిన మనియును బాత్యువాదులని ఎవరియును ఇటు లంగీకరించినవారేమోననలే వారు ప్రతినిధుల సంఖ్య సభకము చేయుటకు అన్ని సభలలోనట్టి ప్రతినిధుల నెన్నుకొను పద్ధతి చేర్చరచెన రియును ప్రాంత యభిప్రాయమును తమ పత్తమునకు ప్రకటింపబడుట తగిన యును కలుగజేసి తమ పద్ధతుల కంగీకరింపజేసి మహాసభలోగూడ బహుళ బహుభిప్రాయము తమకనుగుల మగునట్టి చేయుటకుగూడ వారు ప్రయత్నించుననియును చెప్పబడినది. ఎక్కువమంది యభిప్రాయముననుసరించి వారు ప్రకటించెదరనియును అట్టియభిప్రాయము వారికి కృత్రికముగ నున్నను వారంగీకరించి అట్టి యభిప్రాయము తమకనుగులగు నుండును చేయియుండురగాని కలసింది సభకు విడచిపోవరనియును చెప్పబడినది. ఇంక నెన్నోచెప్పబడిన మాటలు కనపరుపబడినవి. ఈమాటలు ప్రభుత్వవిశ్వాసాన్నికాభిప్రాయమును ప్రభుత్వవిశ్వాసాన్నికాభిప్రాయ

మును నూచించుచున్నవని బొంబాయిలోను చెన్నపురిలోను కొందఱు ప్రాయపడిరిగాన నట్టి యభిప్రాయములు సహించరానివని నిర్ధారణ చేయబడినది. ఈభయమునుగూర్చియు ఎల్ల వారును ముచ్చటించసాగిరి. ఈసవరణలన నిప్పుడు ప్రమాదమేమియును లేవన్నను నూరతు సమావేశమునందు జరిగిన సంక్షిప్తమే జరుగగలదని కొందరనిరి. కార్యదర్శిగారు ప్రాసరినిన సారాంశములలోనున్న ప్రత్యక్షమును బాత్యువాదుల యభిప్రాయమును పూర్వముగ వెల్లడించుచున్న దనుకొనను గూడ నుండట్టి విశ్వాసాన్నిక నిగోధక భావములు విదితమగుట లేదనియు నట్టిశక్తి యేమైనను కలిగినను నుండును మనస్ఫులను చేర్చుకుండుట కొక నిబంధనను చేర్చినెను కులభముగ చేర్చవచ్చుననియును చెన్నపురిలో నీసవరణ యవసరముని కొలినవారు వాదించిరి. మహాసభ సమావేశము కానున్న తరిని ఆహ్వానసంఘమునా విషయమును విపులముగ చర్చించిరి. దీని నంగీకరింపవలయునని విషయవిధానక సంఘమువారిని కొరవలయునని భూషేంద్రుని యంగీకరించుటచే నట్లు తీర్మానింపబడినది. కాని తరువాత జరిగిన విషయ నిర్ధారణ సభలో కార్యదర్శిగారి సారాంశములను వివరిత భావముతో వాతావించిన విషయమున కొందరియేయున్నారు. ప్రభుత్వమువారిని బహిష్కరించుట యను అయ్యిండు దేశీయుల నిగోధక మాగ్ధులను కొందరవలంబించ గోరుచున్నారని యభ్యుత్సాహకు భూషేంద్రనాథ బాసుగారిని. బొంబాయిలో కలులన్న వారిని తలంపబడిన వారందరితోడను, అట్టి నెంటుమృగాలగూడ మాటలాడియున్నారని ఆమెకు వారి ప్రసంగమున నట్టి భావమేమియును గోరించి యుండలేదు ఆమె మరల నానాయకుల విషయమున ప్రాసరి. అట్టి యభిప్రాయములను మేము ప్రకటించి యుండలేదని వారు బదులు ప్రాసరి. అతేఖల నామె అభ్యుత్సాహి మాపగ నాయన మరునాడు రెండవదినమున త్రుమాపణమున గోరుచు నావిషయమును చర్చింపవలయునని విషయవిధానక సంఘమువారిని కొరి. అభిప్రాయముల నొసంగిన మనస్ఫులనుబట్టి యాలోచించక ప్రత్యేకముగ విషయప్రాముఖ్యమునే ఆలోచింపుడని గూడ నాయన కొరి. కాన అప్పటికప్పుడే పాకము ముదిరిపోయినది. భయము మెండైనది బొంబాయి ప్రాంతమునుండి తిరివాల్సలు కర్షించినది. ఈ సవరణ చేయరానియు దీని నాలోచించుటకు వ్యవధి యుండవలయుననియును బొంబాయి ప్రతినిధుల నిరి. సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు బహుశాద్విగా నుండిరి. వారు సవరణలయనని కొరి. కాని గడువిచ్చుట మంచిదనిరి. మధ్యరాష్ట్రములకును తీరారవకును ప్రతినిధులు చాలతక్కువగా నుండినను వారిసవరణ కూడదనిరి. బంగాళాదేశపుప్రతినిధులందరును సవరణ యావశ్యకమని కొరినను వారిలో కొందరు నాయకులు బొంబాయి వారికలవరమువలన సవరణ మాపుటయే యుత్తమునిరి. చెన్నపురి ప్రతినిధులలో జనవరణ సామర్థ్యములవారు కొద్దిమందియే యునను వారుగూడ సవరణకు వ్యతిరేకభావమునే చూపిరి. అప్పడైననుగూడ నీవిషయము మహాసభలో చర్చింపబడినవో నీసవరణము వెల్లడుమందిచే నామెనింపబడియే యుండును గాని ఎవనివోటు వానిదనుప్రతి భేక పరగణాలనుబట్టి యేర్పరుపబడుటచే నీవిషయమున సంఘమువారిచే చర్చింపబడ వలెనని తీర్మానింపబడినది. బొంబాయిలోని మహాసభాభి మానులలో గల యభిప్రాయ భేదముల ననుసరించి యాప్రత్యేక సంఘమువలన గాని రాష్ట్ర మహాసభలన గాని యావకారమేమియు జరుగనేరదని సులపు రూపించుచున్నారు. మొత్తముగా రసాగోగ్యనితీయందు కుటచే నాయన ఈవిషయమున నెట్టి యభిప్రాయము నొసంగదగి యుండలేదు. బొంబాయి పరగణాలో నీసవరణట్టి ప్రభుత్వవిశ్వాస భావముండుటకుగల కారణమేమో ఇతర పరగణాల వారికి లేవియు నవకాశములేదు. ఈసవరణ మత్యవసరమని తక్కిన దేశీయులందరును తలంచుచుండినను బొంబాయి వారు నెకకబడి యుండుటచే నీసవరణ మాగిపోవలసి వచ్చినది. దేశీపరమోక్షరమగు నీవిషయమున బొంబాయి వారు కేవలము దుర్భుధు గొందరిచే మేముకొనించుచున్నాము. మహాసభా నియమును సంస్కరణమును తప్పక యచేయించు చున్నదనుటకు కొన్ని నిదర్శనములను మాత్రము చూపించిన చాలును. వెనుకటి గి సవరణముల సభకువచ్చిన వారిసంఖ్యకన్న మొన్నటి సభకు వచ్చినవారిసంఖ్య యధికమునటు నిశ్చయమే ఈసంవత్సరము వచ్చిన 848 గురిలోను చెన్నపురివారు 780 మంది ప్రతినిధు లుండిరి.

అధ్యక్షులు చెన్నపురికి వచ్చునపుడు వారిలో తెలుగువారికి నమృతముకలుగునట్లు చెప్పిపేమట్టు వారందరును మరునాడు మహాసభ కూడుననగ తమతేరుల నమారు చేయించుకొనిరి. పద్ధతి వాయలలో మిక్కిలి ప్రముఖులగు నుండువారు సమరభావమును చూపుటవలన చాలమంది ఈసభకు గా. గారణమైనది. ఈ సవరణవిషయము చర్చింపబడునని తెలియుటచేత నే చాలమంది వచ్చియుండిరి. తేరున్న వీరందరును తలస్థముగ నుండెనుచు. కాన చెన్నపురిలోనివారు సవరణమున చాల పట్టుదలగలిగియున్నారని దీనివలన విదితమగుచున్నది. కాని బంగాళమువారు తప్ప తక్కినవా రీవిషయమున సమాకారులు

కాకుండ నుండిరి. బొంబాయివారు గూర్ధాపుర బెడరింపులతో నీవిషయమును తలయెత్తకుండ చేయజూచిరి. ప్రస్తుతమున్న నిబంధనల ననుసరించి రాజధానిసంఘమువారివలన ననుమతింపబడిన సంఘములుమాత్రమే ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలెను. అట్టి స్వాతంత్ర్యమును కలిగియుండుట కాసంఘములు ప్రతిపాలు నను రాజధానిసంఘమువారికి కట్టుములు చెల్లించుచుండవలెను. చెన్నపురిరాజధానిలో నేమి ఇతర రాజధానులలో నేమి ఈరీతిగా నధికారమును బడసిన సంఘములు చాల తక్కువగానున్నవి. ప్రతిపాలులను కట్టుము చెల్లించుచుండు సంఘములు మిక్కిలి తక్కువగానున్నవి. ఈకారణమున చెన్నపురి రాజధానిలో నేపట్టణమునైన ప్రతినిధుల నెన్నవలయుననిన కాకనాదలోగాని వానియందాడిలోగాని కొయంబుత్తూరులోగాని యుండువారి నెన్నుటకు చెన్నపురిలో మహాసభయో రాజధానిసభయో సమావేశము కావలసియున్నది. చెన్నపురి రాజధానిలోని ప్రతినిధులగు 780 మందిలో నెక్కువమందిని చెప్పకటామున నుండెను కొద్దిమందియే ఎన్ని యున్నారు. తమ సంఘములోనివారు గానట్టియు తామెన్నుడు కనకని యెరుంగనట్టియు నెవరునో యుండువారి నందరిని చెప్పకట్టణముననుండెడి కొద్దిమంది ఎన్నుట ఈ పద్ధతి కలన తలస్థించియుండగ స్వాతంత్ర్యమున వ్యతిరేకము గానివిధమున నాయాప్రదేశములలో పనిచేయు సంఘము లచటిప్రజల నెన్నుకొనుట కంగీకరింపకుండుట ఎంతయు శోచనీయును. ప్రతినిధి యనగ నేమి? ఒక గ్రామముననో పట్టణముననో యుండువారు తమలో ముఖ్యులగువారిని కొందరి నెన్నుకొనిన వారు ప్రతినిధు లగుదురు గాని చెన్నపట్టణమున నుండినవా రెవరో కొందరు తమ సంఖ్యకు నూరు రెట్టిదికముగ సంఖ్య గల ప్రజలను ఎన్నుకొనవచ్చెడి ఏటి ఎన్నికి? ఎన్నుకొనబడినవా రెవరి ప్రతినిధు లగుదురు? ఈ గతి ఈ రాజధాని కొక్కటికి మాత్రమే గాదు. అన్ని రాజధానుల లోని స్థితియు నటులే యున్నది. అట్టివో నిటు రెన్నుకొనబడినవారు మేము రెడియుల ప్రతినిధులమని చెప్పకొనుట ఎటులో నాయకులగు వారు రెస్పెక్టబులించింప వలరా? చెన్న రాజధానిని విడచిన తక్కిన రాజధానులవా రేమియును శ్రద్ధ చూపలే దనుటకు చేరుసాక్ష్య మక్కర లేదు. తక్కిన రాజధాను లన్నిటి నుండియు వచ్చిన్న ప్రతినిధు లందరును గలసి 115 గు రుండిరి. 1908 సం-లో చెన్నపురి రాజధాని ప్రతినిధులు 404 గురును తక్కిన అన్ని రాజధానుల వారును గలసి 222 నుండిరి. ఇప్పుడు చెన్నపురివారి సంఖ్య హెచ్చినది. తక్కిన రాజధానులవారి సంఖ్య చెరిగము తగ్గినది. మరల సంయోగ మహాసభగూడ గలదేమో యను నాశ బాధించుటవలన చెన్నపురివారు రెట్టికి రెట్టి హెచ్చుగ వచ్చిరి. నూరతు విభజనమైన మరుసటి సంఘము వచ్చిన వారిలో సగముమంది గూడ తక్కిన రాజధానుల నుండి రాతరి. ఈ 115 గురిలోను 2 బంగాళా రాజధానుల నుండియు వచ్చినవారు 42 మాత్రమే. అధ్యక్షు డెన్నుకొనబడిన రాజధాని నుండి ఇతర కొద్దిమందియు రాదనది. బొంబాయి నుండి 54 గురును, బర్మా నుండి 2-ను మధ్యరాష్ట్రములు వీరారు పరగణాల నుండి 7-యను సంయుక్త రాష్ట్రముల నుండి 10-మందియును వచ్చియుండిరి. తక్కిన రాష్ట్రముల నుండి ప్రతినిధులు రానేలేదు. సంయోగ సమావేశము జరుగునేమో యను తలంపుతో బొంబాయి నుండి గౌరవనీయులగు నుపాసని మున్నగు పద్ధతి కృత్రికముగూడ కొందరు వచ్చిరి ఈ విషయముల నన్నిటిని సభాభిమాను లందరును శ్రద్ధతో గమనింపవలరా?

మనము మహాసభా వేదికవై నుండి నిరంకుశాధికారుల యొక్కయు అక్రమసంఘముల యొక్కయు లోపములను విమర్శించుచు గద! అట్టిలోపములు మనలోనే కలుగకుండ చూచుట మనవిని కాకుండునా? మహాసభ సభ సంస్కరింపబడవలయునని దేశీయులందరిో గోరుచున్నారగాన దేశీయులకుమందు మహాసభవై నెట్టియభిప్రాయము కలుగునదియును బొంబాయివారి ప్రవర్తన ననుసరించి యుండగలదు. 1907 వ సంవత్సరమున సర్. ఫిరోజీషా మహతా గారికి కృతరేకముగ ఆంధ్రుండియును అక్రమసంఘముగ నేర్పడినపుడు బొంబాయి వారాసంఘము నెటులఖండించి నదియును వారికప్పడబాపక మనకు తెచ్చుటకది, తగినసమయము. అపుడు ప్రజల నెన్నుకొను స్వాతంత్ర్యము కలిగియుండుటకు గూర్చియు కేవలము స్వలిషయములగుచర్యలు తగవనియు సభ్యుడేమేమో మిన్ను మట్టు ప్రసంగములు చేయబడెను. ప్రభుత్వమువారెటుల చేయవలెనని బొంబాయి వారపును కొందరి అటులే బొంబాయి వారి పుడు చేయవలెనని మేమిటుల గోరుచున్నాము. ప్రజలన్ని కలకు స్వాతంత్ర్యము, సభ్యత, అనిర్బంధము కలిగియుండునట్లు చేయుటలో వారికిగల బాధ్యతను గురించి న్యాయమునందును నిష్పాటిక ప్రవర్తనమునందును లక్ష్యముధికముగా నుండి వారిశ్రద్ధ నాలోచింతురుగాకయని ఘోషు గోరుచున్నాము. అత్యగౌరవ విషయములుగాని మహాసభాధికార గౌరవవిషయములుగాని మనముననుచుకొని వీనిని చర్చించగూడదా! విప్లవకారులను నిగోధకులను దరిచేర్చరాదను విషయమును దేశీయులందరు నేకస్రీముగనంగీకరించెదరు. అట్టిఫలితము కలుగుటకు తగిన నిబంధనల నొనరింపవచ్చును. కాని ఎన్ని కలవనిస్తారమగు నవకాశమును ఇచ్చుచో మరియొకపుట్టి కలిగించుట యావశ్యకము.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

(REUTER & AGENT)

BRITAIN.

German Airships Sighted. Passing from the East.

LONDON, January 20.—(5.50 A. M.)
AMSTERDAM.—At 2 o'clock this morning three German airships passed over Hellum, Viteland and Terscaelling returning from the west.

German Air-Raid in Norfolk. Towns Bombed.

Heacham, King's Lynn and Sandringham.

LONDON, January 20. (5.50 A. M.)
A Zeppelin passed over Sandringham half a mile from Sandringham House. But the nearest place that a bomb was thrown at was Heacham near Hunstanton in the street.

Much Damage at King's Lynn.

A bomb was also thrown at King's Lynn, where houses were demolished and all front doors burst in. Furniture was shattered. A report that the Zeppelin had been brought down at Hunstanton is not confirmed.

The King and Queen.

The King and Queen left Sandringham yesterday and arrived in London several hours before the appearance of the hostile aircraft.

The Damage at King's Lynn.

LONDON, January 20. (3.5 A. M.)
Two houses were demolished and one damaged at King's Lynn. A boy was killed and three persons were injured.

The Damage at Sandringham Unknown.

The damage at Sandringham is unknown.

Special Constables in London Called Out.

The special constables in London have been called out in view of an air raid.

Aircraft Raid in England.

LONDON, January 20.—(12.40 P. M.)
Damage done by the air raid is very slight amounting to only fifty pounds sterling at Yarmouth while the total death-roll is two women and two men. It appears that six air-craft reached the coast and then separated northward and southward of Yarmouth. The authorities say positively that their visitors were aeroplanes. The situation in the raided towns is already normal. Cromer cleverly escaped owing to the officials promptly extinguishing all lights. The Air-craft did not see the towns and dropped no bombs there.

Comments of the "New York Herald."

The "New York Herald" commenting on the latest German raid asks "Is this madness or despair or only plain everyday madness? what can Germany hope to gain by wanton attacks on undefended places and the slaughter of innocents? Certainly it is not a good opinion of neutrals."

Sir John French.

Awarded the Russian Military Order of St. George.

ALLAHABAD, January 20.

The "Pioneer's" London correspondent cables:—The "Times" states that the 3rd class of the Russian military order of St. George has been conferred on Sir John French.

An Earthquake Shock.

LONDON, January 20.

An earthquake shock was felt at Belfast at half past ten on Monday evening. The damage was slight.

Freight Charges and Food Prices.

LONDON, January 20.

Mr. Runciman is inquiring into freight charges and their relation to increased food prices.

Terrible Fight During Xmas.

A Letter from a Private.

LONDON, January 20.

A letter from a private in the Second Coldstreams says:—"There was no fraternising between us and the Germans at Christmas. We had a terrible fight from December 22nd to Christmas night. Following our capture of trenches, the Germans found it impossible to expel us by bombs, so they broke a great dyke on December 23rd and tried to drown us. The water was four feet deep. The Germans attacked us by night for four hours but retired beaten. The only thing that worried us was the fate of the poor wounded who were drowned and it was impossible to save them. The third battalion arrived on December 24th, feverishly dug trenches and relieved us."

Obituary.

LONDON, January 20.

The Death is announced of Brigadier-General Walter Leitch.

A Swedish Steamer Takes Fire.

LONDON, January 18.

The Swedish steamer "Ingelörn" took fire in the Milwall docks her cargo of Jute was badly damaged.

FRANCE.

Paris Communiques.

Complete Calm at Soissons.

LONDON, January 20.

PARIS.—The communique says:—Complete calm prevails in the Soissons sector.

Fresh Works Captured.

We have captured a fresh work in Bois-le-Prete.

Snowstorms and Cannonading in Belgium.

The Paris communique says:—A snowstorm has occurred in Belgium, where there has been intermittent cannonading.

Enemy's Batteries at Arras Silenced.

There has also been snow at Arras, where our heavy artillery shelled on several occasions silenced the enemy's batteries.

Lively Action at La Boisselle.

There has been a somewhat lively action at La Boisselle but the enemy has not renewed his attacks.

The Action at St. Paul and Soissons.

The bombardment of Saint Paul and Soissons was not followed by an infantry attack.

Artillery Duels at Rheims.

Artillery duels have taken place at Rheims.

Enemy's Trenches Occupied.

In Bois-le-Prete we now occupy five hundred metres of German trenches.

Artillery Active in the Vosges.

A snow storm has occurred in the Vosges and artillery has been active, especially at Bannesapt and Thann.

Latest Paris Report.

No Incident of Importance.

LONDON, January 21.—(3.5 A. M.)

PARIS.—The evening communique said there was no incident of importance to record.

French Submarine Missing.

Believed Sunk Near the Dardanelles.

LONDON, January 19.

PARIS.—The French submarine "Saphir," which was posted on watch near the Dardanelles on January 15th has not rejoined her squadron. According to foreign newspapers she is said to have been sunk and the Turks are believed to have picked up part of her crew.

The Nobel Prize for Peace.

LONDON, January 20.

The French Deputies are drafting a petition to the Norwegian Storting to award the Nobel prize for peace to the Belgian people.

GERMANY.

German Nobleman Killed.

LONDON, January 20.

AMSTERDAM.—General Baron von Ompteda has been killed. Prince Joachim, who was wounded in September, has recovered and is fighting in Poland.

BELGIUM.

Renewed Fighting on the Yser.

Situation at Ypres Satisfactory.

LONDON, January 19.

AMSTERDAM.—Heavy gunfire has been renewed on the Yser. The situation at Ypres is evidently becoming more and more satisfactory and thousands of inhabitants have returned to their homes.

Fresh British Troops Arrive.

Many fresh British troops have arrived and are waiting for better weather before assuming the offensive.

Cardinal Mercier's Strong Protest.

Against German Acts of Sacrilege.

LONDON, January 19.

AMSTERDAM.—Cardinal Mercier has sent a letter to the priests of his diocese protesting against the acts of the Germans in forcing entrance into vicarages, seizing the pastoral letter and threatening punishment if it was read, violating the Cardinal's dignity in detaining him, and violating the rights of the priests and himself. He congratulates the priests on doing their duty.

TELEGRAMS.

RUSSIA.

A Russian Bulletin.

ETROUAD.—An official announcement says:—Engagements of secondary importance occurred on the 17th and 18th instant between the right bank of the Vistula and the Warsaw-Miawa railway.

More serious fighting took place at the village of Konopka, where the enemy's heavy artillery was silenced.

The German offensive at Dobzine was repulsed with heavy loss to the enemy.

The Germans on the left bank of the Vistula bombarded the on 17th the Russian positions at Vishegorod and Vitkovitz.

HOLLAND.

Naval Launch Blown up.

LONDON, January 20.

AMSTERDAM.—A Dutch naval launch has been blown up by a mine in the Scheldt. Five were wounded.

ITALY.

The Earthquake.

Magnificent Public Generosity.

LONDON, January 19.

ROME.—The magnificent public generosity and patriotic solidarity in face of the earthquake are regarded as proofs that Italy is anxious to emerge quickly from the distress problem and concentrate her attention on future eventualities. It is not believed that the visitation will influence the political situation.

The Political Situation.

Italy Must be Prepared.

LONDON, January 20.

The newspapers say that at any moment Italy may be surprised by great events and enter a warning that Italy must be prepared and must act or she may find herself isolated.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, January 20.

The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated 19th January:—

The Western Theatre.

There are indications of an accumulation of renewed activity on both sides of the West except where mud prevents movement. There is no change in Soissons and Perthes but the French made a noteworthy advance towards Metz capturing several German works northeast of Pont-a-Mousson in the only part of Bois-le-Prete still held by the enemy. This lengthens the line threatening the communications of the German forces holding St. Mihiel and lessens the possibility of serious German efforts against Verdun.

Action Near Perthes.

The French "Eye Witness" corroborates that it was the rise of the Aisne destroying all the bridges except one which necessitated the French withdrawal near Soissons. Summing up the action near Perthes it was carried on continuously since the 21st December and resulted in advancing the line one mile and a quarter. The French made a dozen attacks and repelled 47 counterattacks. The line which the French took and still hold is an important fortified position. The final result in Upper Alsace, he says, is appreciable and the enemy despite reinforcements are unable to stop the French progress.

In Poland.

From Poland comes no important news. The Caucasus Headquarters report the continued pursuit of the Turkish army beaten at Karakum. At Yenikent the Turkish division was routed.

The Viceroy's Departure for Bombay.

DELHI, January 20.

H. E. The Viceroy leaves Delhi to-day on tour, the dates being as already stated. The departures and arrivals will be private. The party accompanying His Excellency will be the Hon. A. Hardinge and Valentine Chrol, Sir James Macdonald, Lieutenant-Colonel Sir James Roberts, L. M. S. Major J. Macdonald and A. D. C. the Hon. Captain W. L. Graham, Captain J. O. C. Hasted and Captain W. A. Brown.

Sir Valentine Chrol arrives in Bombay this week's mail steamer. He will join the Viceroy's party at Bombay.

CALCUTTA.

Foreign Sea-Borne Trade of India.

The Returns for December.

CALCUTTA, January 20.

A further decrease alike in total exports, imports and re-exports is shown by the Foreign Sea-borne Trade returns for India issued by the department of Statistics for last month as compared with November. Mr. Findlay Shiras points out, however, that it must be remembered that December is a short month owing to the number of non-working days. It may also be observed that, whereas in the matter of exports the figures for the first

TELEGRAMS.

two weeks of December did not show any improvement over the corresponding week of November; those for the third week of December show a definite rise.

Under imports Bengal showed a decline of 26 per cent. Bombay 32 per cent., Madras 44 per cent., and Burma 50 per cent., while Sind showed an increase of 7 per cent. Under exports Bombay showed the heaviest decline of 45.5 per cent., Bengal 32 per cent., Madras 38 per cent., and Burma 12 per cent., while Sind improved by about 20 per cent.

New Calcutta Drainage Works.

Opened by H. E. the Governor.

CALCUTTA, January 20.

The Governor of Bengal performed an interesting ceremony this morning at Manicktolla in starting the pumps of the new canal area drainage works. The works, which have cost forty-four lakhs, drain a hitherto most insanitary portion of Calcutta, comprising some four hundred acres, near Sealdah between Upper Circular Road and Circular Road. The work is one of a series which are being gradually carried out to save Calcutta from flooding in the rains and water-logging all the year round.

More Bengal Dacoities.

CALCUTTA, January 20.

A dacoity is reported to have been committed in the house of Babu Chander Kanto Ghose of Machna village in Faridpur Dt. It appears that a gang of young men numbering ten or twelve wearing dhotis, coats, and sweaters and carrying guns, daggers and lathis approached the house at midnight. A gun was fired and the dacoits called out to Chander Babu demanding Rs. 1,000 for the Swadeshi Samiti and threatening to put to death all inmates of house unless the money was immediately delivered. Chander Babu at once paid the amount when the dacoits left the place. Another dacoity is reported to have been committed in the residence of Mahim Chander Dass residing at Kulia in the Diamond Harbour sub-division of the 24 Pargannas district. The gang was composed of Mahomedans including some Peshawaris. It is reported that armed with dangerous weapons they overpowered the inmates of the Kutchery and looted cash to the amount of Rs. 17,000 belonging to a Calcutta Zemindar. The Bengal C. I. D. have the case in hand.

Darjeeling Municipal Engineer Swept Away in the Teesta While Surveying.

DARJEELING, January 20.

No news has been received of Mr. G. P. Robertson, Municipal Engineer who was upset and swept away in the Teesta River two days ago while surveying from a boat. A further party of Europeans left Darjeeling to-day to continue search for him.

The Barisal Conspiracy Case.

Convict Witness's Revelations.

CALCUTTA, January 20.

In the supplementary Barisal conspiracy case which is now being enquired into by the Joint Magistrate of Barisal the convict witness has been continuing his evidence regarding the doings of the Samiti members and has now accounted for no less than thirteen dacoities which, he alleges, were committed by them. Witness has also given the name of the victim of the Moulvi Bazar bomb explosion in Sylhet who had not previously been identified. It will be remembered that in 1912 after the arrest of certain members of the Asram by the order of Captain Gordon, Sub-Divisional Officer of Moulvi Bazar, an attempt was made to kill Captain Gordon, a bomb exploding in front of his house and a young man wearing a thread who was carrying it, presumably with the object of throwing it at Capt. Gordon's house being killed. The dead body was found in a mutilated condition and was not identified, the police failing to find any clue to the perpetrators of the crime. The convict witness before the Magistrate of Barisal on Monday said that the victim of the explosion was one Jogendra Mohan Chakravarti otherwise called Ramchander. He was a prominent member of the Mymensingh Samiti and was in charge of the arms and ammunition of the society.

The Viceroy's Love for Students.

CALCUTTA, January 20.

Sir Harcourt Butler visited the Hardinge Hostel and the Calcutta University Institute here to-day in Company with Dr. Sarvadhikary and gave the students in each case a friendly personal message from the Viceroy. In the course of his speech at the Calcutta University Institute Sir Harcourt Butler said: "I can tell you from close personal knowledge that amid all the burdens and anxieties which have befallen him, both public and private, no Viceroy has had a larger share of either than he.—Lord Hardinge has never had the students of India, their welfare and their happiness out of his mind for a day. Lord Hardinge's Vicereignty will be memorable for many things and I am certain of this that Lord Hardinge himself will be remembered by the younger generation until they themselves are old as a 'Talib Parwar' a cherisher of students."

BOMBAY.

Lady Alishah's Expected Arrival.

BOMBAY, January 20.

Lady Alishah, the mother of the Aga Khan who went to Kerbella on pilgrimage and was not heard of for a long time after the outbreak of the war, has arrived at Mubainnurah and should be in Bombay next week.

TELEGRAMS.

Contribution to the R. C. A. Society

BOMBAY, January 20.

A contribution of fifty thousand rupees to the Red Cross Ambulance Society has been made by Shaikh Sir Mubark Binsabah, the Shaikh of Kuwait. This generous and spontaneous token of loyalty has been warmly acknowledged.

Wounded From Basra.

Arrival at Bombay.

BOMBAY, January 20.

The steamer "Varsova," which arrived here on Tuesday morning from Basra, brought a number of wounded.

In the Bombay Fourth Magistrate's Court.

A Novel Complaint.

January 19.

A novel complaint was disposed of by the Fourth Presidency Magistrate yesterday. A Hindu resident of Matunga charged the Chairman and Members of the Municipal Standing Committee, a subordinate in the Municipal service, a building Superintendent, the Municipal Executive Engineer, and the Municipal Commissioner with being members of an unlawful assembly, framing an incorrect document giving false information, mischief, trespass and criminal intimidation. The complainant stated some months ago he was served with a notice under Section 378 of the Municipal Act, intimating that his house at Matunga was unfit for human habitation. On the 17th June he personally approached the Standing Committee to submit objections, and after some questions had been put to him the matter was postponed "sin die". The Standing Committee, however, without giving him further notice, authorised the Commissioner to prohibit the further use of the building as a dwelling house till certain alterations had been made. The Municipal Commissioner, Executive Engineer and building Superintendent framed an order of prohibition and a Municipal subordinate entered upon the property and posted it there. The complainant stated that the house had been well ventilated and averred that letter U H H. (unfit for human habitation) been painted on the walls of the house without there being any cause for it. The Magistrate in dismissing the complaint held that the complaint did not disclose any offence on the part of all or any of the accused. The complainant might have some grievance, but had come to the wrong Court.

The B. B. Trading Company.

A Handsome Dividend Declared.

BOMBAY, January 20.

The directors of the Bombay Burmah Trading Corporation have decided to recommend the payment of a final dividend of Rs. 700 per share on shares of Rs. 2,300 and Rs. 35 per share on shares of Rs. 125, making a total dividend of Rs. 1,000 and Rs. 50 respectively.

BURMA.

The Andamans Commission.

Members Leaving for India.

RANGOON, January 20.

The junior members of the old Andamans Commission being transferred to India into other services the Commission is being broken up. Messrs. White, Harvey, Edans and Aslam Beg are leaving the Andamans in the course of the next few months their places to be taken up by men on deputation, probably from the police in India.

Hostile Foreigners in Burma.

Licenses to Carry on Business.

RANGOON, January 20.

The following hostile foreigners in Burma have been permitted to carry on their business without any restrictions:—The Manager, Strand Hotel, Rangoon, (2) Mrs. Muller, Manager, Amalia Rubber Estate, Rangoon, (3) Berm, fuel contractor, Nantun. Mrs. Hagemeister, Rangoon, has been allowed to reside in Burma and lease her rice mill at Syriam and collect rents and profits and appoint an attorney to act on her behalf.

SOUTH INDIA.

A Suit by the V. M. Institute.

An Important Point of Law.

OOTA CAMUND, January 20.

A civil suit of some importance occupied the attention of Mr. Lobo, Subordinate Judge, yesterday. The Commandant of the Nilgiri Volunteer Rifles Institute sued the Barman for a sum of Rs. 2,121, said to be due to deficiencies. Mr. Schmidt, for the defendant, raised a preliminary objection that the Institute could not come into Court, as it comprised more than 20 members and therefore should be registered under the Company's Act. This point is very important, as it will affect institutes generally. The case has been adjourned for argument till the 23rd instant.

Railway Notice Regarding Heavy Landslips.

ADDERLY, January 20.

Heavy slips occurred at mile 6-12 and 7-12. Slip at mile 7-12 will be cleared this afternoon and that at mile 6-12 will take at least four days to be cleared. No 93 leaving Ooty at 14-55 has been cancelled beyond Coonoor until further advice. Mails and passengers are transhipped and light luggages will be transhipped only this afternoon.

TELEGRAMS.

PUNJAB.

The Delhi Case Appeals.

LAHORE, January 20.

In the Delhi conspiracy case appeals before the Chief Court to-day Mr. Ross Alston continued his argument for the Crown. He said the discovery of the bomb cap in Amirchand's house under circumstances that were admitted was a deadly blow to the defence theory that Rash Behari was a police spy. Had Rash Behari placed the bomb there the Police would not have taken so long to discover it, nor would Mr. Petrie have shaken it near his ears to find out what it was till he was warned by another police official that it might be an explosive. The manuscript advocating the massacre of the English showed Amirchand's frame of mind. As regards Balraj, Counsel read evidence showing that Rash Behari knew Balraj and that the latter was interested in getting Basant Kumar employed. Balraj's letter to Balmukund was not a joking letter but a most serious document, such as one conspirator might write to another. Counsel was still arguing when their Lordships rose for the day.

UNITED PROVINCES.

Lt. Governor of U. P. on Tour.

Public Functions.

ALLAHABAD, January 20.

Sir James Meston yesterday examined the site of the proposed headquarters at Deoria if the partition of Gorakhpur should take place. His Honour opened the new Gorakhpur High School buildings, and in the afternoon attended a garden party at the Union Club given by the Hon. Babu Narsingh Prasad.

A Narrow Escape.

Just before reaching the Club His Honour narrowly escaped what might have been a serious accident, as a car driven by an Indian chauffeur charged the Lieutenant-Governor's motor car at right angles. Luckily His Honour's chauffeur was able to swing aside and the two cars avoided collision by inches.

(LATEST NEWS.)

Export of Oils and Oil Seeds Prohibited.

LONDON, January 20.

The Board of Trade has prohibited the export outside the Empire of Oils except Linseed oil. It has also prohibited the export of oil bearing nuts and seeds and tard and refined tallow.

The Aeroplane Raid.

LONDON, January 20.

A soldier has died of wounds received in the raid on Yarmouth. An intensely dark night wrapped the raid in profound mystery. Opinion is divided as to whether the raiders were Aeroplanes or Zeppelins. The latest idea is that the raid was an aeroplane dash combined with Zeppelin movements. The most significant fact is that comparatively small damage was done. About a dozen persons were injured.

A Paris Bulletin.

LONDON, January 20.

PARIS.—This afternoon's communique said:—"There has been a lively artillery duel at Nieuport. The enemy tried to destroy our bridge north of Yser. We succeeded in demolishing part of his subsidiary defences there and also others near Saint Georges Farm which he has strongly fortified. There have been further artillery actions at Ypres and less violent bombardment at Biangy. Our artillery at Chalons, Perthes and Massiges was most effective against his works. The enemy violently attacked Bois-De-La-Gruc. We retired from one trench under shock but recaptured by two vigorous counter-attacks a greater part of it and afterwards whole positions. The Germans mined the northeast salient of our trenches at Saint Hubert but we dashed into covity made and prevented the enemy getting there. We established ourselves another hundred metres ahead of the trenches captured from the Germans, north west of Pont-A-Moussons. The enemy made unsuccessful counter-attacks. There has been an artillery engagement at Thann which ended in our favour."

Wedding in High wies.

BOMBAY, January 21.

Considerable interest was taken in the marriage last evening of Mr. Vinodrai Vydishanker Pattani, nephew of Mr. P. W. Pattani, Member of the Executive Council of the Government of Bombay and Miss. Jainti Laxmi Jatashanker Vaidya. The Governor of Bombay and Lady Willingdon, Hon'ble Sir Richard Lamb, Mr. Claud Hill and the Bishop of Bombay were among those who witnessed the ceremony and the gathering was both novel and picturesque. The bridegroom wore striking oriental dress and magnificent turban which attracted much attention and the bride wore gold embroidered "Saree." At the reception which followed the wedding ceremony there was another large gathering.

ఆంధ్ర విప్లవం,

పవూదాభి ప్రాయములు.

అంతా నా సంగతిని విన్నవించుకుని మనసు కలగజేసినది. దేవుని కార్యముల నెఱవేర్చుచు, మనుషులను కర్మనిరుద్ధులచేయుచు, మనమును అన్యాయములను నివారములను మార్చి మేలుకలగజేయుటకు అధికారులను సమర్థింపవలయును. ప్రార్థించుచుండెదనని మును.

యథార్థసిద్ధి.

విశ్వవిద్యాలయపు కళాశాలలో హాజరు.

అంబ విశ్వరూపలయపు తాతలయలకి వామన
నమించి మార్చబోయెను ముగిసినగా లక్ష్మి నెలిమిపడిన
ప్రేమిజ్ఞుడు చిందుమించు అమ్మింకాకలయెను. అప్పుడు
నందు కందుకప్పురక్తిగా తాతల అమ్మయెను మామిది
యక తాతలకల విక్రమం, చంపక వామనలను ప్రేమ
కొంది యందుచున్నది. అప్పుడునది తాతలప్రేమకా
లగా విశ్వ రూపగునాచ వామనయిచ్చుకొనెను. తాత
ల నందుకలయెను తాతలప్రేమకా తామనయెను యె
మించుచున్నది అప్పుడునది విశ్వ రూపలయపు తాత

ചെട്ടുവാളൻ.

రజస్సలాసంతర వివాహములు.

ଶ୍ରୀ ଯେନୁନୀୟାସ.

(1. విజయశర్మ 2. తారామణి (పక్షిమ.))

శీతా: ఏనుండి నీవన్నచానంతర వివాహములు మరల (వాడు
అబలలో) జరిగిట్టుకున్నామెంటులో నట్టిమేర్పడలే.
విజ: అయితేనేనుండి చాలి వ్యతిరేకం.
శీతా: మనం చాలా కుద్రచాస్త్రమైపోయా!
విజ: అయిపోక ఇంకావున్నామా వివేకాత్ములు పవరమెట్టు
తినడం ఎప్పుడయిందో అప్పుడే.
శీతా: వాటితోమి తెంకి. అది కాస్తాగలలో నిశ్చయని చెప్పి
వున్నా!
విజ: అవును.

అధ్యయనము సమగ్రముగా.

(విక్రయానామము పొతబుద్ధి (పనేళము.)

విజ: కూర్చోండి కూర్చోండి. (అవిచక్ర-తులజనుచున్నారు).
 శీతా: (చునుంటూ పీచేరువియ్యగనో)
 విజ: వీరినగుండి నివాసముల విషయము.
 శీతా: (విద్యాసాగరునితో) ఆయ్యారజస్వలంపంతరవివాహ-
 ముల చట్టము తొలగింప నెల్లారున నొక నభిజరతి తీర్మా-
 నించరా ?

విద్య: ఎందుకంటే నీకు, నీకు, యిప్పుడు నీకు పట్టావును
 స్వలింగ కల్లల కల్లంను మన కష్ట ప్రకారము రహస్య
 లానంద వివాహములుగానా? కుడామృతీయ ప్రభుత్వ
 కాలములో నేర్చుకున్న నిబంధనలతో నుండును మన
 బ్రాహ్మణులతోనూడా మన కేవలము రహస్యలానంద
 వివాహముల గానెందునున్నా లే అందులే మందురు?
 విజ: అవును అవును మన కేవలము కర్మగారు వారి నేమి
 చేయుదురా.
 విద్య: వారి మనసులలోనిదిగానిదిగానిది.
 విజ: కృష్ణుల మంత్రముతో బోలెడుగానిదిగానిది
 వానెందురు.

అంతు నవ్యకాంతుః.

తీర్మా: బాహ్య భావమునందు.
విద్యా: బాహ్య భావమునందు.
పితృ: బాహ్య భావమునందు.
తీర్మా: బాహ్య భావమునందు.
విద్యా: బాహ్య భావమునందు.
పితృ: బాహ్య భావమునందు.
తీర్మా: బాహ్య భావమునందు.
విద్యా: బాహ్య భావమునందు.
పితృ: బాహ్య భావమునందు.

విద్యా: (విజయశక్తి తారామ శక్తిలకు కూడదు) తెలుగు
శక్తి చేయబడినది. ఈ శక్తి ప్రభావము రక్షణ
కాల్గినది. విద్యానుయాయ.

[illegible]

1. சென்னை - சென்னை நகரில் உள்ள பழைய கட்டிடம். இது 1862-ல் கட்டப்பட்டது. இது 1862-ல் கட்டப்பட்டது. இது 1862-ல் கட்டப்பட்டது.

ਅੰਤ ਵਿਚ।

పోస్టేజీ సహా ఉచితము.

విజయరాజు మాలినియును.

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

విజయరాజు కథ—చదువుటచే

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇం దన్ని జేతముల చరిత్రయు సులభముగా
భాషలో తెలిసినవలయులతో కథలవలె వర్ణితమగును.
చందాకర్ణాటి సంవత్సరమునకు (రమారమి 600
పుటలు) 6 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 12 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 18 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 24 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 30 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 36 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 42 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 48 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 54 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 60 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 66 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 72 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 78 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 84 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 90 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 96 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 102 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 108 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 114 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 120 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 126 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 132 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 138 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 144 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 150 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 156 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 162 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 168 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 174 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 180 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 186 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 192 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 198 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 204 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 210 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 216 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 222 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 228 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 234 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 240 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 246 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 252 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 258 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 264 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 270 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 276 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 282 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 288 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 294 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 300 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 306 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 312 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 318 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 324 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 330 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 336 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 342 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 348 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 354 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 360 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 366 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 372 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 378 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 384 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 390 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 396 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 402 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 408 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 414 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 420 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 426 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 432 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 438 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 444 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 450 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 456 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 462 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 468 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 474 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 480 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 486 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 492 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 498 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 504 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 510 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 516 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 522 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 528 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 534 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 540 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 546 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 552 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 558 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 564 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 570 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 576 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 582 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 588 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 594 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 600 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 606 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 612 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 618 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 624 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 630 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 636 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 642 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 648 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 654 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 660 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 666 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 672 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 678 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 684 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 690 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 696 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 702 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 708 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 714 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 720 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 726 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 732 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 738 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 744 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 750 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 756 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 762 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 768 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 774 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 780 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 786 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 792 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 798 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 804 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 810 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 816 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 822 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 828 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 834 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 840 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 846 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 852 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 858 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 864 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 870 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 876 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 882 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 888 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 894 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 900 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 906 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 912 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 918 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 924 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 930 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 936 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 942 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 948 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 954 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 960 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 966 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 972 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 978 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 984 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 990 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 996 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు) 1000 సంవత్సరములకు (రమారమి 2—0—0
పుటలు)

వైశ్యవాయువుల సంహారమునది.

లవంగామృత మొక్కటియే.

ఇది కడుపు పుట్టుకము, కడుపునొప్పి, (పక్కనొప్పి,
రొమ్మనొప్పి, పులికేపులు, మలబంధము, కడుపుదొమట,
జోష, ప్రేగులబుడబు, అరుచి, మంచాగ్ని, పిసిని గుడ్డివి,
అకలిని, అశోగ్యమును తప్పక గణగజేయును. లేనియెడల
ఖరీదు త్రొప్పి ఘోషగలము. ఖరీదు డబ్బీ 1-కి పోస్టేజీనా 0-10-0
బయటి యూర్లకు 4 అర్థచాచిళ్ళలకు మాదిరిపంపబడును
“లవంగామృతం” 24, నమ్మార్వూరు పిథి. మదరాస్

22. వన్నెగల (సవరము) బంగారు.

(ఇ దుకు పూచీపడగలము)

గెజల్ నాగర

1 1/2 సవరము యెత్తు

నెల రు. 30-8-0

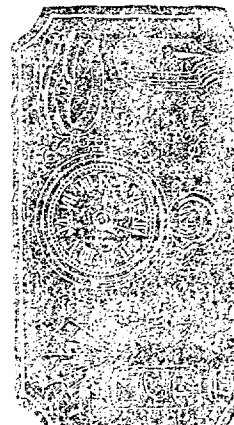
మతీయునివిధములగు బంగారుగల, వెండిగల, రాళ్లు
చెక్కినవలయు, మున్నగునవి ఈకింద పేర్కొన్న వర్తకులంద
దొరకును కొనువారికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును.
సదరక ఇండియా జావలెరి స్టూయోఫాక్టరీంగు కంపెనీ,
487, టంకసాలపిథి, సామకాదుపేట, మదరాసు

The Southern India.
Jewellery Manufacturing Co.,
437, Sowcarpet, Madras.

పాకెట్ లివర్ వాచ్.

దీని క్రయము 6 బహుమతులతోటి 2-1-0.

6 సంవత్సరముల గ్యారంటీ యివ్వబడును.

ఈ వాచ్ బహుమతి లివర్
పాకెట్ వాచ్ నాణ్యమైన యంత్ర
సామానులతో తయారై యిప్పుడే
నూతనముగావచ్చియున్నది. కొంచె
మైనవ వ్యత్యాసములేకందా సరి
యైన కాలక్రమము చూపించు
వాచి యిదియే, మిగత సుందర
మైనది దీని రూపములకు వికరం.
1. నాణ్యమైన వేలిగడ్డె 2. బహుళ
మైన అక్షరాలసా, 3. సూక్ష్మకార
మైన ఉంగరము, 4. గడియారపు
గోలును, 5. వివిధమైన స్టీలుబల్సు
6. దిక్కులుచూపెడు కంపోసు.

దయచేసి ఈ విలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.

బి. ఆర్. వెంకటరమణ అండు కంపెనీ,

నం 7, కోపు వెంకటాచలయ్యరు నందు, మదరాసు.

వనోపధి సార్వాపరదా.

ఇది భేదమునందుబట్టి నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరొగములను బాగుచేయును. కళ్ళ
పోట్లు, పాలవాయువుపోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రొగములను దీనివలన నయ
మగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు వృద్ధినిగలిగించును. నెత్తురును
శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో సుకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు
సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

కుష్టు కు మండు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రొగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి(త్రాగుటకు మండు)
నాగవల్లితైలము పైపూతకు మండు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపెళ్ళి మండు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి సావంత్, ౧౪౪. ఫననవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

వినోదకరమైన తెలుగు నవలలు.

లిలా లేక సు రేంద్రనగరమునే— ఇందు శ్రీల మనోహ
ర్యము చాపల్యాదిగుణములు వర్ణింపబడినది. రు. 1 0 0
యశోధర—ఇం దొకయాడుగు తన మగవల్లెగల యనురాగ
మునకై జడరానిపాట్లుపడి యున్నతనీతికడచును 0-12-0
మనోరమ—మగడు శత్రువుని రాక్షసునిద్వ జిక్కుకొన తం
సామర్థ్యముచే విడిపించి, శ్రీల సెండ్లవేయును. 0-10-0
జగదీశరంభ— అన్నకై జడరానిపాట్లుపడి యున్నతనీతికి
దెచ్చి సామర్థ్యవతి కథ ... .. ఆ. 0-10-0
సహనోదరవాంఛ— తమ్మునకు బుడ్డితేక కలహించినను
అన్న సహింపవలయు ననుటకు బోధించును. ఆ. 0-4-0
అత్తలారాబతున కోర్కెనికోడండ్రవలూపము.—
అత్తలు కోడండ్రను బాధించు విధములగలది. ఆ. 0-2-0
పల్నాటివీరచరిత్రము—మహాకవిశ్రీనాథుడవ్రచితిము. ఆక్కిరాజు
ఉమాకాంతముగారి ఉపోద్ఘాతముతో కూడినది 1—0—0
నలయు పాదు— కల్లెక్ బుక్ డిపో,
6, కంకళేశ్వమి శ్రీపిథి, సామకాదుపేట, మదరాస్.

మంచిసమయము! కేసరిలు ఖరీదుపడినవి!! కనుక దొరుకవు!!
ఈపంచల కొనువారికి, పంచ 1-కి అత్తలారాబతుక
కోర్కెని కోడండ్రవలూపము అను గ్రంథముకలిగి యిషాను.

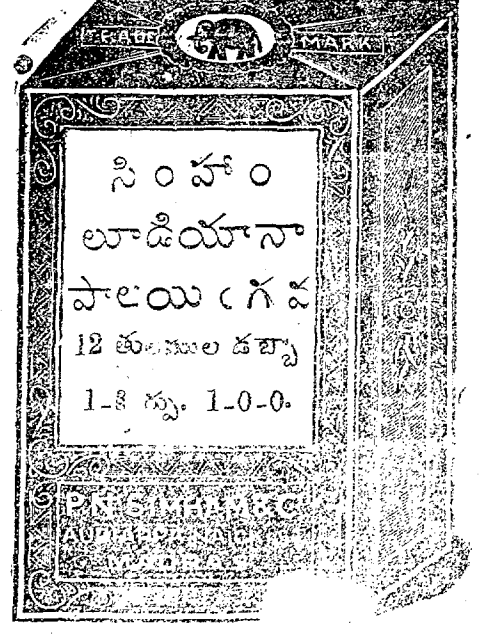
మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.

అనేక పంచలు కర్పణపడినవి!!
పంచలం ధరలు తగ్గించియున్నాము,
వాచకులారా! శృంగారమున్న
నాగరికతయున్న గల మేలైనజపాక
పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనం
దముకొరకు తెప్పించి వికయః జినతి
పోగా మిగతాద్ది పంచెలము; తమ
యున్నది. ఇందులో ఎరువు, తచ్చు,
అపవచ్చు, రోజా, మేళువర్ణం ఇత్యాదిరంగలు గలవి. వాహ
నీయమైనవి, త్వరపడుడు.

5 1/2 మూర్చినిదిని 2 1/2 మూర్చి జెడబుగల పట్టుపంచ 1కి 2-0-0
పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు ... .. -0-40
డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇషాం.

టి. సీతారామ మొదలియార్, 3, కందప్ప మొదలిపిథి, తిరువల్లిక్కేణి, మదరాస్.

సింహం
లాడియానా
పాలయ (గవ)
12 తులముల డబ్బా
1-8 న్య. 1-0-0.

వి. యక. సీతారామ అండు కంపెనీ,
26, బి. చిచ్చనాయనిపిథి, మదాగిసు.

గమనింపుడు.